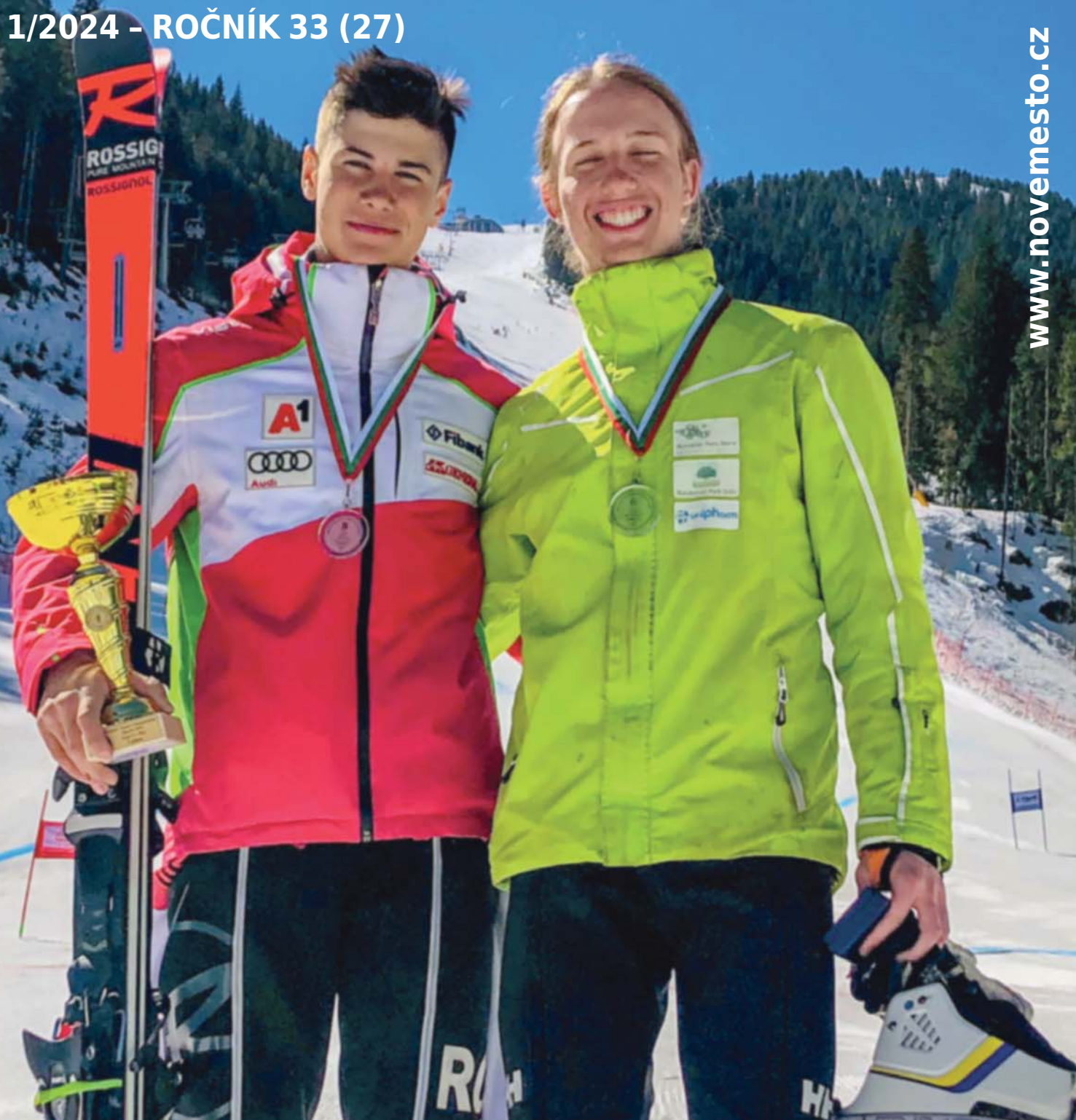

nové město

1/2024 - ROČNÍK 33 (27)

www.novemesto.cz

6/ Člověk v dnešní době - salesián Zdeněk Jančařík

20/ Proti proudu - Kongres gen 3 v Praze

22/ Život ve společenství a pomoc druhým (o P. Miroslavu Cúthovi)

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

**Předplaťte si časopis NOVÉ MĚSTO
na rok 2024 nebo ho darujte svým blízkým!**

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: predplatne@novemesto.cz

**V novém roce
vyzkoušejte nový**

**PODCAST
audio
Slovo života.**

**Více na
www.novemesto.cz.**

nové město

Časopis Hnutí fokoláre - 1/2024, vychází 6x ročně, ročník 33 (27) - 33. ročník od vzniku československé verze, 27. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 600 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativní redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Marta Hanušovská, Mgr. Zdeňka Růžičková, PhDr. Drahomíra Syrůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zaslání - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové město zasílejte na adresu: Nové město Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Na lyžích „proti proudu“. Foto: archiv D. D. Plachkova)

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ ČESKÝ BŮH - Hovory o historii, víře a ateismu
Na příjmu...
Nová jídelna v Centru Mariapoli je
již téměř dokončená

Ohlédnutí

- 4/ Synodální proces skýtá naději

Člověk v dnešní době

- 6/ Umět předávat svědectví své doby
(Rozhovor se salesiánem Zdeňkem Jančaříkem)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ První láska našeho dítěte

Posezení

s předsedou Nadačního fondu

- 10/ O podpoře časopisu

Duchovní inspirace

- 11/ Přispívat k uskutečňování snu
o plně synodální a misijní církvi

Slovo života

- 13/ „Miluj Pána, svého Boha...
a svého bližního jako sám sebe!“ (Lk 10,27)
14/ „Ve všem, co děláte, projevujte lásku.“
(1 Kor 16,14)

Život ze Slova

- 15/ Na lyžích „proti proudu“
16/ Opravdové přijetí
Zimní bundičky
Na školní chodbě

Z Hnutí fokoláre

Na cestě tvořivé věrnosti

- 17/ Potřeba „dynamické věrnosti“

Z Hnutí fokoláre

- 19/ Zdounecké společenství kdysi
a seniorské Hnízdo dnes
20/ Proti proudu - Kongres gen 3 v Praze
22/ Život ve společenství a pomoc druhým
(o P. Miroslavu Cúthovi)

Komiks

- 25/ Zkouška

(Za)myšlenka

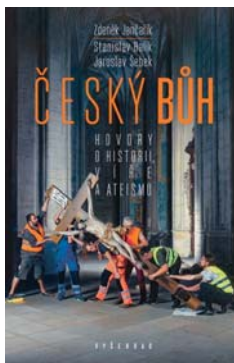
- 26/ S tebou chci být v nebi
27/ Červená? Červená!

ČESKÝ BŮH - Hovory o historii, víře a ateismu

Po přečtení knihy **ČESKÝ BŮH** mne hned napadla slova amerického filozofa a spisovatele George Santayana: „Ti, kteří si nepamatují minulost, jsou odsouzeni k tomu, aby si ji zopakovali.“ A také slova Hospodina Mojžíšovi: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ (Exodus 3,6) P. Vojtěch Kodet to doplnil „Bůh Ježíše Krista, Bůh Pavlův, Augustinův..., ale i Bůh ‚našich‘ otců“. Znamená to Bůh Čechů? Ano, i Čechů.

Ale jaký je to Bůh? Vladimír Renčín v jednom vtipu napsal: „Úžasný národ, tihle Češi. Škoda, že nebyli u stvoření světa. Mohli poradit.“ Kniha je rozho-

vorem Zdeňka Jančaříka (kněze, salesiána, spisovatele) s historiky Jaroslavem Šebkem a Stanislavem Balíkem o českých dějinách od samotných počátků do současnosti. Trojrozhovor zkoumá víru či nevíru Čechů v Boha a historický vliv příchodu křesťanství, pohanství, různých reformních hnutí, ničivých válek a dalších dějinných skutečností, například osvícenství, národního obrození, vlivu ko-

munistického období i související podzemní církve. V knize je též rozebrán vliv různých dějinných postav naší historie. Kniha vznikala v době zahájení války na Ukrajině, takže se nevyhnula ani tomuto tématu. Obsahuje též čtyři malé rozhovory – s jezuitou Miroslavem Heroldem, publicistou a spisovatelem Jiřím Peňásem, filosofkou Terezou Matějčkovou a vlastníkem firmy pro pohřební služby Pavlem Cajzlem.

Jde o osobní pohledy historiků. Možná jiní odborníci na historii mohou mít jiný pohled. Mne osobně však kniha velmi obohatila. Zaujal mne též citlivý přístup moderátora Zdeňka Jančaříka a jeho zapojení se do diskuse.

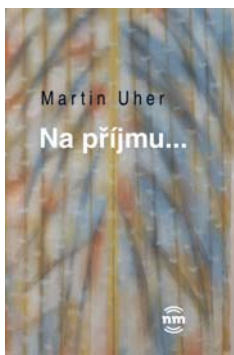
Zdeněk Vích

Na příjmu...

V prosinci 2023 vyšla útlá knížka lékaře, kněze a fokolariína Martina Uhra s titulem **Na příjmu...**

Již samotný název odhaluje mnohé z obsahu. Kniha přináší různé zkušenosti a zamyšlení, jejichž spojovatelem je právě touha být „na příjmu“. Autor upřímně hledá smysl každodenních okolností a z jeho úvah se dá jasně vycítit osobní vztah s Bohem, který je velmi obohacující a inspirativní.

Martin Uher v knize *Na příjmu...* seskupuje některé své příspěvky z českého a slovenského časopisu *Nové město*, které byly v minulých letech zveřejněny, ale i některé, které byly „ještě v šuplíku“. Rozdě-

luje se o ně se čtenáři a nechává tak nahlédnout do svého nitra. Sám autor v úvodu píše: „Toto moje občasně psaní není ani nějaký můj ‚koníček‘, moje ‚hobby‘, ale je to ‚něco‘, o co se snažím dělit s ostatními.“ Čtení této knížky mě inspiruje k tomu, abych se i já snažila mít Boží pohled na různorodé životní situace.

Knížku si můžete zakoupit v e-shopu nm.sk nebo objednat na emailové adrese uher.martin1962@gmail.com.

Magdalena Broschová

Nová jídelna v Centru Mariapoli je již téměř dokončená

Centrum Mariapoli v Praze-Vinoři nám slouží již 20 let. Po celou dobu jsme se potýkali s malou jídelnou pro pouhých 30 osob. Mnozí z vás si pamatují nekonečné fronty a mačkání v jídelně při různých akcích. To už je nyní minulostí. Právě v těchto týdnech se podařilo téměř dokončit její novou část. Kapacita se tak zvýší o dalších 40 míst. Přístavbou vznikl nový světlý prostor, který, jak doufáme, bude moci využít k příjemnému posezení každý návštěvník.

Stavba se ale bohužel oproti původnímu rozpočtu prodražila. Kromě růstu nákladů v průběhu přístavby vzniklo navýšení také vybudováním nové terasy a odhlučněním stropů ve stávající jídelně. Schodek činí přibližně 900 000 Kč.

Nová jídelna by si také zasloužila vybavení novými stoly a židlemi. Na to vše zatím nemáme finanční prostředky.

Budeme vděční za každý váš dar, který můžete poslat na účet Díla Mariína: 1027675141/5500

Každý dárců obdrží potvrzení o daru. Všem štědrým dárcům již nyní děkujeme!

Ludmila Bukovanská
a tým spravující
Centrum Mariapoli

Snímky jsou z ekumenické modlitební vigílie, která se konala před zahájením říjnové synody o synodalitě.

Foto: fotopublikaas.com

Synodální proces skýtá naději

OHLÉDNUTÍ

Slavnostní bohoslužbou na konci října a vydáním synodního dokumentu se uzavřela jedna z kapitol synodálního procesu, která začala již v roce 2021 vznikem synodálních skupinek v jednotlivých místních církvích, které měly ve vzájemných diskusích identifikovat témata a problémy, o nichž se mělo jednat na vyšších úrovních. Pro Evropu se pak toto velké setkání, shrnující výsledky, konalo v únoru 2023 v Praze, kde na něm mezi dalšími 200 účastníky participovala i prezidentka Hnutí fokoláre Margaret Karamová. Letošní synodní zasedání bylo jakýmsi mezistupněm, protože to, jaké plody skutečně ve své konkrétnosti přinese, se ukáže až v říjnu 2024, kdy bude probíhat další část.

Samozřejmě, z mediálního hlediska patří mezi žhavě diskutované otázky možnost svěcení žen či jejich větší zapojení do církevních struktur, způsoby pastorační LGBTQ+ komunity, začlenění rozvedených a znovusezdaných do svátostného života, což jsou bezpochyby pro část církve důležitá témata. Neměly by však zastínit i to, že velká potřeba pro-

měny nyní krystalizuje i v misijním poslání církve, především se zaměřením na opětovné proniknutí naší kultury a civilizace evangelijním duchem. Měli bychom se ptát, jak nabídnout z velké části už lhostejné společnosti Kristovo poselství, a ne se neustále zabývat kulturními válkami. Na problematice bodech se každopádně ukáže, do jaké míry bude brána synodalita vážně či zda bude fungovat jen jako jakýsi ornament, kterým se sice navenek zamává, ale jinak zase všechno zůstane při starém.

Jak připomněl známý vatikanolog Andrea Tornielli, synodální naděje může zhasnout, pokud by se stala byrokraticky pojatou činností. Ve svém textu z podzimu 2023 zdůraznil, že by neměla znovu nastat situace jako v minulosti, kdy se sice verbálně podpoří idea prohloubení koncilu a nyní i synodálního ducha, ale konkrétní praxe znamená jen uplatnění předkoncilní politiky, navíc ještě podpořené klerikalismem, a to v rámci zaužívané praxe, kdy biskupové a kněží rozhodují a ostatní pokřtění se musí omezit na to, aby jejich rozhodnutí uváděli do praxe.

V české praxi by mohla cesta synodalitě znamenat změnu stylu komunikace,

která se mnohdy vede pouze z autoritativně-mocenského hlediska, ve styl bratrského porozumění různým názorům a společného hledání nějakého konsenzuálního výsledku. Papež velmi správně připomíná, že synodální cesta má být cestou Ducha, má být cestou modlitby, cestou prohlubování vztahu s Bohem, která není jenom formálním souhlasem s nějakými liturgickými a duchovními praktikami a vůbec ne jen přitakáním nějakému jeho ideologickému patvaru, ale rozhodnutím měnit svůj život v duchu evangelia.

Ve vzduchu se vznáší pochopitelně otázka, zdali synodalita nezmezí z církevního života, až tady nebude osobnost papeže Františka, který je bezpochyby hnacím motorem této ideje. Priority se přece jen v čase mění podle toho, jak papežové přicházejí a odcházejí.

Domnívám se, možná až příliš optimisticky, že k tomu nedojde. Papeže Františka považují za prorockého ducha, za postavu, která se snaží ve svém vystupování přinášet změnu pohledu na církev, na její roli ve světě, a to se samozřejmě přenáší i do toho, jaký styl komunikace vyžaduje. Navíc se ukazuje, že mnohá projednávaná témata se silně hlásí o slovo a církev před nimi nemůže pořádkem zavírat oči a tvářit se, že neexistují. Z historie církve nakonec víme, že v okamžiku, kdy jsou na nějaký čas utlumena, přihlásí se znovu, a s daleko větší razancí. Jak to velmi hezky popsal americký publicista John Allen, katolická je tak trochu jako truhla na půdě vaší babičky, kde se za její život shromáždilo mnoho „pokladů“, které kdy vlastnila, a často řada z nich čeká na oprášení a opětovné použití.

MÍR V DUCHU SYNODALITY

Na významu synodě přidal i to, že se její jednání odehrávalo ve stínu velkých mezinárodních krizí. Jednak v kontextu trvající válečné agrese Ruska proti Ukrajině a pak konfliktu mezi teroristickou organizací Hamás a izraelským státem. Tento konflikt se dal nesmírně brutálním způsobem do pohybu během jednání synody 7. října. Současná doba je vedle mnoha reálných konfliktů, kde tečou proudy krve a umírají vojáci i civilisté, poznamenána ještě častou neschopností respektu k odlišnému názoru, zapouzdřením do obrazů, které máme o Bohu i o druhých, fungováním „sociálních bublin“, které již nedokážou najít s těmi druhými společnou řeč. Vzhledem k tomu, že Margaret Karra-mová, arabská katolička, původem z Haify, zná velmi dobře z vlastní zkušenosti oblast palestinsko-izraelského konfliktu, aktuální tragická situace se jí dotýká dvojnásob. Ve svém vyjádření krátce po zahájení nové fáze střetu ve „Svaté zemi“ velmi dobře propojila potřebu hledání míru s duchem synodality: „... pro mír je zapotřebí mnoho úsilí, ale síla modlitby je naprosto zásadní. Tato zkušenost mě učí, co znamená jít společně, vést dialog a reagovat na výzvy druhých. Synodalita není jen metodika, musí se stát způsobem života církve, která naslouchá druhým s respektem, i přes rozdílné názory.“ Velmi důležitá zkušenost, na které se mnozí účastníci shodovali, spočívala v tom, že při setkáních v malých skupinkách hluboce porozuměli velmi odlišným si-

tuacím, které lidé na celém světě zažívají, a těm důrazům, které mohou být v rámci místních církví úplně odlišné, a to i s ohledem na kulturní rozdíly. Tento nový komunikační styl se poměrně pěkně vizualizoval prostřednictvím snímků, které mohly být během synody publikovány, kdy u jednoho stolu sedí bez rozdílu laičky, kněží, řeholnice či biskupové. Český teolog Tomáš Halík z hlediska takto nastaveného dialogu nevnímá důležitost synodálního procesu jen pro církev, ale i pro lidskou rodinu jako celek.

Samozřejmě, že snaha o modernizaci komunikace není provázena jen úsměvy. Ne všichni, jimž je papež pastýřem a hlavou, se s jeho názory ztotožňují nebo ho podporují. Má velkou skupinu odpůrců z řad konzervativně nebo spíše

ultrakonzervativně uvažujících skupin, což se projevilo i krátce před zahájením synody v odpovědích na „dubia“, tedy pochybnosti artikulované směrem k papeži od pěti kardinálů. Stejně tak ale nemusí aktuální výsledky plně konvenovat ani progresivnějšímu proudu, který se po skončení synody výrazněji projevil třeba v Německu. Papež František v dopise z 10. listopadu znovu kritizoval vývoj katolické církve v Německu, přičemž sdílí „znepokojení nad tím, že četné kroky, které byly podniknuty v Německu, hrozí tím, že se bude vzdalovat od společné cesty univerzální církve“. Papežův dopis byl adresován čtyřem německým katolickým ženám, které kritizují reformy. Mezi kritickými vyjádřeními je potřeba zmínit kontext související s tím, že před čtyřmi lety započal u našich sousedů reformní proces, zahájený společně Německou biskupskou konferencí a Ústředním výborem německých katolíků, který však vyvolal ve svém průběhu kritické reakce Vatikánu.

Jsem toho názoru, že by v duchu synodality mělo být nasloucháno různým hlasům, které jsou vedeny upřímnou snahou o zlepšení stavu církevního života. To znamená brát v úvahu jak ty, které vyjadřují určité obavy, tak ty, které by si přály všechny procesy urychlit a zavádět je s větší razancí. Není dobré žádnému z nich hned podsouvat špatné úmysly, ale chápat to tak, že na druhé straně stojí náš bratr, který se snaží také poctivě dobrat pravdy. To bychom si měli brát jako inspiraci i my křesťané v České republice.

Jaroslav Šebek,
historik

Foto: archiv Z. Jančaříka

Zdeněk Jančařík

Umět předávat svědectví své doby

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Zdeněk Jančařík je katolický kněz, salesián, překladatel, spisovatel. Deset let vedl nakladatelství Portál. Žije a pracuje v salesiánské komunitě v Brně-Žabovřeskách.

● *Někde jsem se dočetl, že jste dobrodruh. Vidíte to také tak?*

Dobrodruh zrovna nejsem. To záleží na tom, jak to bylo myšleno. Týká se to spíše mého mládí, protože jsem utíkal z domu. Trochu divoce, bez vědomí rodičů, jsem se nechal pokřtít. Odešel jsem z vysoké školy, šel na povinné vojenské cvičení. A pak jsem chtěl jít rychle do semináře, rychle být vysvěcen na kněze. To všechno bylo maličko dobrodružné. Z dnešního pohledu už to tak slavné není. Ale v té době to byla docela robinsonáda.

● *Jaký byl Boží dotek na vaší životní cestě?*

Kolem 13. a 14. roku jsem dostal od jednoho spolužáka Nový zákon. A to mi otevřelo úplně nový svět. Četl jsem ho s vážností a nadšeně. Hltal jsem ho vlastně už tenkrát s vírou. To byl ten první velký Boží dotek. Doma v rodině jsme slavili Vánoce jen kolem kapra, dárků a stromečku. Klasické komerční Vánoce. My děti jsme netušily, že se narodil nějaký Ježíšek. Až když jsme nabíraly trochu rozum, tak jsme pro zpestření Vánoc začaly chodit do kostela.

● *Takže další Boží dotek.*

Určitě. Skrze tyto zážitky mne to jednoznačně vedlo k Bohu. V Brně jsem chodil na bohoslužby k jezuitům do kostela Nanebevzetí Panny Marie, kde působil výborný kněz P. Oldřich Navařík. To už jsem se rozhodoval pro křest. V polovině 80. let jsem se setkával s mimořádnými katolíky. Bůh si mě hledal.

● *Bylo těžké prosadit u rodičů studium teologie?*

Já jsem jim to ani neřekl. Jednou to však ze mne dostali. Přijel jsem před Vánocemi domů. To jsem už odešel z vysoké školy. A byl rozhodnutý pro křest i pro kněžství. Máma říkala: „S tebou něco je, že tys odešel z vysoké školy!“ Přiznal jsem to a rodiče nade mnou pak zlomili hůl.

● *Jakou radu dát tomu, kdo cítí, že ho přitahuje Bůh, ale není z prostředí víry?*

Jdi za tím voláním, ale zkoumej ho. Dnes bych řekl, uť se rozlišovat. Aby to nebyla jízda do temnot a bezhlavý skok, jak jsem to udělal já. Svou cestu bych již nikomu nedoporučoval. Cesta má být delší a má mít určité náležitosti. Nyní se otevřel

i u nás svět nejrůznějších sekt a náboženských úletů, lovcí ovečky i v katolické církvi. Měli bychom opravdu vědět, proč svá rozhodnutí děláme.

● **Na své cestě víry a ke kněžství jste možná poznal, že naše církev není jednotná. Neodrazovalo vás to?**

V prvním náhledu do církve, už pokřtěný, jsem neviděl církev rozdělenou. Viděl jsem ji rozmanitou. Když jsem byl v semináři, byli tam i tajní řeholníci, františkáni, dominikáni, jezuité. Nesmělo se to říkat, ale vědělo se to. Byli tam i kluci, kteří tam neměli co dělat. Takoví docela bezbožní – byl to pro ně tak trochu happening. Na začátku jsem prožil kreativní pluralitu v církvi. Moc jsme to nevnímali, ale oficiální církev byla rozdělena na kolaborující s režimem a na podzemní církve. Až později po revoluci přišlo to další rozdělení na tradicionalisty a progresisty. Já ho zažil v letech 1993–1995 po návratu z Rakouska. Dokončoval jsem seminář a teologickou fakultu, a tam jsem přišel do církve, kde jsem toto bolestné rozdělení zažil. Ale mně to bylo docela jedno. Byl jsem salesián, měl jsem svoje společenství a věděl jsem co chci. Do církve jsem vstupoval s velkou tolerancí a úlety v církvi se snažil vnímat jako úlety v jedné rodině.

● **Pomohla vám v kněžské službě různá prostředí, ve kterých jste před křtem i potom žil?**

Narodil jsem se ve Veselí nad Moravou, víc jak třicet let žil u svaté Terezičky v Praze-Kobylisích, prošel jsem Rakouskem a Itálií. Teď jsem členem salesiánské komunity v Brně-Žabovřeskách. Každý bohoslovec, každý kněz by měl poznat různá prostředí, aby nebyl jen v té své církvi, v té své „polívce“, která mu voní po domově. Protože když zažije tu světovou církev, tak se mu najednou otevrou oči. Nevidí starosti a problémy té své církve tak velké, obří, protože je do jisté míry relativizuje mezinárodním pohledem.

● **Co vás přivedlo do salesiánské kongregace?**

Vlastně náhoda. Potřeboval jsem společenství. Jako farář bych sám na faře neobstál, to bych se trápil. To jsem věděl od začátku. A tušil jsem, že potřebuji nějaké společenství. Hledal jsem spiritualitu, která by byla pro mne zajímavá. Možná bych se stal jezuitou, kdyby mne oslovili jezuité. Ale potkal jsem salesiány ve Starém Sedlišti na Tachovsku na faře u Karla Herbsta. Tam jsem potkal na brigádě další stovku lidí. Takže mne oslovili salesiáni.

● **Napsal jste několik knih. Nečiní to problém být zároveň salesiánem?**

Don Bosco měl blízko k psaní. Napsal asi 150 knížek, brožurek. Láda Vik, tehdejší salesiánský provinciál, to dobře věděl. Bez něj bychom v roce 1990 nezaložili nakladatelství Portál s cílem pomáhat při výchově dětí a mládeže.

● **Ovlivňuje salesiánské prostředí vaši spisovatelskou činnost?**

Částečně. Nesu si svoje témata z četby, z církve. V první knize *Přeskočit horu* jsem chtěl zobrazit svoji konverzi. Je o duchovních cvičeních, při nichž prožívám zpětně svoji konverzi. Co se týká salesiánskému způsobu života, měl bych psát knížky o mládeži. Jenže já jsem s mládeží nikdy moc nepracoval.

● **Co vás vedlo k napsání knihy *Žena ať v církvi promluví*?**

Má každodenní zkušenost. Přijdu ráno na mši. Je tam 20 žen a jeden, dva muži. Ženy tvoří církev, ten základ, sloupy. Ženy

jsou mimořádně důležité v církvi, ale stále nemají hlas. Nemohou číst evangelium. Proč by nemohly mít dětské kázání, kázání o Panně Marii? Jednou přišla na mši svatou žena a přečetla omylem evangelium. Začal jsem kázat, že bych rád viděl církev, při níž by to bylo běžné.

Zaujala mne spisovatelka, katolická filosofka Edith Steinoová (sv. Terezie Benedikta od Kříže z Řádu bosých karmelitek). Také jsem objevil Etty Hillesumovou, holandskou židovku a spisovatelku, úžasnou ženu hledající Krista. A řadu dalších.

● **Lidí zasvěceného života Bohu ubývá. I u salesiánů tomu tak je. Co s tím dělat?**

To je otázka na tělo. Myslíme na to a modlíme se za to, kudy chodíme, a nejde nám to. Je to tak v celé Evropě! Co s tím? Jsou to vlastně dvě otázky. Jedním důvodem, proč řeholní život už nepřitahuje, je potřeba prodlužovat si mládí. Být mladý až do 35 a nemít závazky. Dalším důvodem je i krize v manželství, v porodnosti a v mnoha dalších oblastech. Nejde jen o zasvěcený život.

Dnes téměř neexistuje vstoupit do kláštera nebo do kněžství ve dvaceti. Tam se dnes vstupuje až kolem třiceti. Pak asi tak 10 let trvá, než se stanete salesiánem s věčnými sliby, nebo jste vysvěceni na kněze. Deset let přemýšlíte o svém povolání a o tom, co budete dělat. A ve čtyřiceti, pětáctyřiceti se vlastně dostanete do praktického duchovního života.

Pak také dnes mladí lidé mohou cestovat, studovat, pracovat, i v zahraničí. Zasvěcený život je poměrně elitní cesta, nenabízející až tak velký rozlet. Možná modlitební, duchovní, spirituální. To však mnoho lidí na nás salesiánech nevnímá. Jsme činný řád, a tak lidé vnímají, že jsme přepracovaní, že toho máme moc. Někdy jsme takovými řeholníky neurotiky, nemáme čas ani na Otčenáš. Možná přeháním, ale způsob řeholního života aktivních řádů dnes moc nepřitahuje.

● **Co vám dělá největší radost?**

Působení ve škole. Je to nový prostor, který jsem objevil. Setkávám se s mladými lidmi a občas mne překvapí jejich motivace, chtějí se dozvědět o věcech kolem náboženství, kolem křesťanské výchovy, o křesťanství jako takovém. Některé zajímá náboženství a jeho historie.

● **Co byste vzkázal čtenářům Nového města?**

Aby měli pořád ve výhledu spíše radost, radost z křesťanství. Aby je nepostihla únava z křesťanství. Protože jedna z věcí, k níž u dospělých křesťanů dochází, je krize středního věku. Ale tak ať se nám i fokolarínům vyhnou krize středního věku, ať jsme stále mladí duchem i na těle!

Za rozhovor děkuje Zdeněk Vích

První láska našeho dítěte

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Náš sedmnáctiletý syn se zamiloval a jeho chování se přirozeně změnilo. Někdy chodí jako „tělo bez duše“, jindy je euforický nebo stále na mobilu... Vnímáme, že jeho dívka má na jeho chování silný vliv, a zároveň my rodiče si nejsme jistí, jak se v této nové situaci chovat. Jak ho doprovázet a nenechat samotného v tomto víru citů? Jak nastavit hranice (a jaké) a přitom mu nechat míru svobody, jakou potřebuje?

Moc vás rodiče zdravím. Když jsem si četla vaši otázku, jako první mi nabíhala myšlenka na moji první lásku. Pamatuji si, jak jsem ji prožívala v páté třídě a co to se mnou všechno dělalo. Tak mě napadá, že je vhodné, abyste si i vy, rodiče, vzpomněli, jaká byla vaše první láska, jaké byly vaše projevy, co jste prožívali, co jste zažili, zda vám něco nebo někdo pomohl.

Ve vztahu k vašemu synovi vnímám jako velmi pozitivní, že víte, co se s ním děje. Co prožívá. Jako první věc vám doporučuji sednout si s ním a říct mu, že

vidíte, vnímáte, že se asi zamiloval. Čili **pojmenovat onu novinku** v jeho životě.

Pokud si na to uděláte navzájem čas, povídejte si napřed o novosti jeho prožívání. Když se on sám nebude chtít pustit do povídání o sobě, zkuste si vy, rodiče, povídat s ním o tom, jak jste vy prožívali první lásku.

Mluvte o tom, jaké to bylo. Jak se vám svět změnil, jak jste možná vnímali množství svých prožitků. Navrhuji: pojmenujte tyto prožitky. Pojmenujte onu radost, ono těšení se jeden na druhého, možná zmatek z některých situací, možná stesk.

A zkuste se syna zeptat, zda i on prožívá tyto pocity, situace, a jaké to pro něj je. Samozřejmě že situace je v tuto chvíli jiná, než byla zřejmě před 40 lety, kdy jste se zamilovali vy. Prožitky, pocity jsou však podobné nebo stejné.

Navrhuji vám, abyste mluvili o způsobu komunikace mezi synem a jeho přítelkyní. I ten se velmi změnil. Vy jste zřejmě šli na rande, viděli jste se, vnímali jste se, byli jste u sebe dvě živé bytosti se svými emocemi.

Může se stát, že syn více chatuje se svou dívkou, jsou spolu na Instagramu. Psaná komunikace má jistě své výhody. Syn si může rozmyslet, co napíše, jaká slova použije. Mnohdy tato slova ale nejsou podkreslena onou intonací, neverbálním projevem. Slovo tedy může být vnímáno jinak, než komunikátor zamýšlel. A poté mohou nastat u vašeho syna pochybnosti nebo otázky. Co tím chtěla jeho dívka vlastně říct? Zlobí se? Proč tak dlouho neodpovídá na jeho zprávu?

Zkuste i o této věci se synem mluvit. Jaký styl komunikace nejvíc vyhovuje vám s druhým člověkem, jaký to má důvod a jaký styl komunikace vyhovuje jemu a zda to dokáže odůvodnit.

Vnímejte také, zda byste chtěli toto děvče poznat osobně. Co by na to řekl syn, zda tento nápad již odpovídá tomu, jak dlouho je zamilovaný, jak dlouho toto děvče zná.

Ať vám o ní povídá, jaká je, co se mu na ní líbí, proč si vyvolil právě ji. Pokud to nebude chtít a bude to pro něj trapné, znovu navrhuji, abyste po nějakém čase tento rozhovor otevřeli vy rodiče.

Častokrát je vhodné, když tato komunikace probíhá jen mezi jedním rodičem a synem. Táta si jej může vzít do lesa na dřevo, může s ním podniknout výlet na kole a přitom mluvit o své lásce, když byl v jeho věku a pobídnout jej, aby mluvil i on o té své.

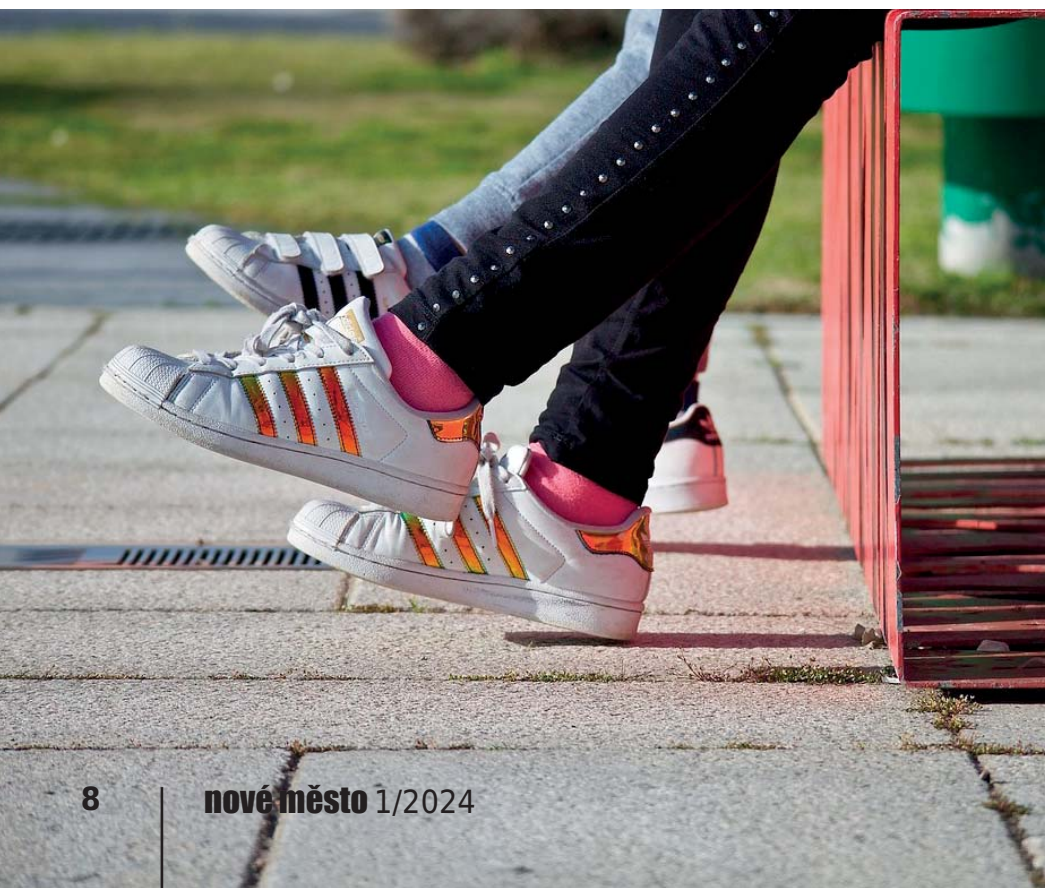
Máma jej může vzít na pizzu a mluvit s ním jen ona sama, co pro ni znamenalo ono zamilování, jaké to bylo, co měla ráda u svého kluka v tomto věku.

Možná že syn na nic z těchto návrhů nepřistoupí, protože za tím bude vnímat, že mu chcete něco „kázat“.

Důležité je, **abyste mluvili v této první fázi jen o sobě a svých prožitcích**. V této chvíli nezahrnujte žádné kázání.

Až ve druhém kroku bych pro tento vztah syna navrhovala z vaší strany nastavit i pravidla. Nejprve je velmi důležité, abyste je vy rodiče hledali spolu. Jaká pravidla byste synovi chtěli dát? On určitě už hranice zkouší - chce prodloužit svůj pobyt venku, chce někam jet, chce být neomezeně dlouho na mobilu, možná chce více soukromí, možná se neúčastní rodinných výletů, najednou je na to velký, je to „vopruz“, čili něco obtěžujícího, nepříjemného...

Jaká to budou pravidla, záleží jen na vás dvou rodičích. Přemýšlejte o nich, nechte si čas na rozmyšlenou. Pak je řekněte synovi. Třeba mu prodloužíte večerku, budete však vyžadovat jeho odpovědnost v tom, že ji bude plnit

a vracet se tak, jak jste se domluvili.

Třeba mu prodloužíte o půl hodiny dobu na mobilu a poté budete chtít, abyste jej všichni doma dali do košíku, aby bylo toto rozhodnutí jednotné pro všechny členy domácnosti.

Možná s ním budete chtít víc mluvit o kráse vztahu ke druhému, o kouzlu zamilovanosti. Na druhou stranu i o pevnosti v názorech a o tom, jaké názory má tedy on a vy na lásku a zamilovanost.

Možná budete víc mluvit i o projevech lásky. Jak vidí syn vaše projevy lásky? Vidí onu vstřícnost jeden ke druhému, úsměv, pohazení, laskavost? Chce i on toto všechno do svého vztahu dát?

A pak je vhodné znovu vnímat, jak dlouho onu dívku syn zná a jak to cítíte ve svém svědomí a zda a kdy s ním mluvit o sexu. Pokud se vám to podaří, **doporučuji mluvit ne jako moralisté, ne jako ti, kteří všechno vědí a znají, ale jako ti, kteří předávají svou zkušenost** a dokáží odůvodnit, proč se oni chovali tak a tak. A zda to bylo dobré. Zda i teď se za to můžete jako rodiče postavit a říct synovi, že tehdy jste to udělali dobře proto a proto.

I když syn udělá něco, co se vám nelíbí (a kdo ví, zda se to dozvíte), stále vám doporučuji, abyste odsoudili skutek, ale syna, jako jedinečnou a výjimečnou bytost, jako vašeho milovaného, jedinečného a výjimečného jedinice, utvrdte v tom, že ho máte rádi. Se skutkem, jednáním

Ilustrační foto: Pixabay

- s tím nesouhlasíte. Syna máte rádi nade vše.

A nezapomeňte ani na další sourozence, pokud jsou v rodině. Vnímejte, jak vašeho syna v těchto časech vidí oni. Zdá se jim, že se jim vzdaluje, je popudlivější, nemá na ně čas? Je nějaký divný? Více zamyšlený, uzavřený sám v sobě? Nebo je to naopak, je radostnější, dělá vtípky, tento vztah s onou dívkou ho dělá šťastnějším?

Znovu **navrhuji i s dalšími dětmi doma mluvit, otevřít toto téma.** Ono pojmenování situace, jinakosti, je velmi dobré, vhodné. Ne proto, aby si dělaly ze syna legraci, ale abyste jim tuto novost pojmenovali. Pokud by to chtěl říct sám syn dalším sourozencům, bylo by to výborné. Pokud ne, navrhuji, abys-

te se ho zeptali nebo alespoň řekli, že chcete s ostatními sourozenci o této nové situaci mluvit.

A vám rodičům velmi doporučuji, abyste byli spolu silní, co nejvíc jednotní. Může se totiž stát, že syn na jednoho z vás jen tak vybafne, co by chtěl, kam půjde, dokdy tam bude... Někdy jsou to nenadálé chvíle, kdy jste překvapeni ze synova požadavku. Tuto dávku emocí doporučuji napřed nějak vstřebat a pracovat s ní ve dvou - mezi manželi. A tak je vhodnější synovi říct: „Slyším, že chceš, plánuješ... díky, že jsi mi to řekl. Domluvíme se s tátou/s mámou a pak ti řekneme náš závěr, postoj k této věci.“

Přeju vám fajn bytí, žití v tomto novém čase s vašim dítětem...

Ilona Špaňhelová, psycholožka

O podpoře časopisu

POSEZENÍ S PŘEDSEDOU NADAČNÍHO FONDU

Nadační fond časopisu Nové město je jednou z hlavních ingrediencí, která se při tvorbě časopisu přidává do celkového součtu všech vkladů. Kdo stál u jeho počátku a jak vypadá dnes, nám řekl jeho současný předseda Jan Poláček.

● **Jsi předsedou Nadačního fondu časopisu Nové město. Co tě vedlo k rozhodnutí vzít na sebe takovou nelehkou úlohu?**

Před třemi lety, když jsme diskutovali se členy správní rady, jak budeme pokračovat, tak mi navrhli, abych se ujal vedení správní rady. Protože jsem již předtím pomáhal předsedovi Bedřichovi Votýpkovi řešit některé záležitosti, tak vzít funkci předsedy bylo pro mě novou výzvou. Svoji úlohu беру jako službu, jak podpořit vydávání časopisu Nové město.

● **Předsednictví jsi převzal od Bedřicha Votýpky. V čem na něho budeš navazovat?**

Bedřich s manželkou Helenou se za podpory členů správní rady snažili propagovat časopis Nové město i Nadační fond například pořádáním literárně-hudebních podvečerů. Běda byl při organizování akcí ve svém živlu. Staral se a zajišťoval s velkým nasazením technickou stránku akcí. Vždy jsem u něho viděl a obdivoval jeho nadšení. A věřím, že se stejným nadšením nás od ledna minulého roku provází již z nebe. Stejně jako P. Miroslav Cúth, který byl až téměř do své smrti členem správní rady.

Běda se jako předseda plně angažoval a chtěl lidem nejen v Díle Mariině ukázat přínos tištěného média, které přináší informace ze života Hnutí fokoláre a církve, rozhovory, aktuality apod. A na to bych chtěl i s dalšími členy navazovat. Mít nadšení pro Nové město a přemýšlet, jak zajistit finanční prostředky, které pomohou zabezpečit fungování časopisu.

● **V čem vidíš aktuálnost Nadačního fondu dnes, po 15 letech jeho činnosti?**

Manželé Votýpkovi založili na podzim 2008 Nadační fond na podporu financování časopisu Nové město. Společně s prvními členy správní rady se snažili získat podporovatele časopisu, kteří by nad rámec běžného předplatného přispívali na chod redakce a vydávání. To se jim podařilo a mnozí z nich přispívají dodnes. Toto poslání hledat zdroje financování a podporovat časopis se nemění a je stále velmi aktuální - i vzhledem k rostoucím nákladům. Forma nadace nebo Nadačního fondu je pro mnohé srozumitelná a chápou, jak tyto instituce fungují. Prostředky z fondu jsou určeny výhradně na podporu časopisu. Všichni členové správní rady, současní i minulé, pracují či pracovali bez nároku na odměnu a chápou tuto činnost jako službu nám všem, za což jim z celého srdce děkuji.

Časopis přináší „radostnou zvěst“ Ježíše i charismatu Chiary Lubichové v podobě konkrétních článků a rozhovorů s lidmi, kteří se snaží žít evangelium ve svém životě. Když čteme takovýto článek v Novém městě nebo i na webu časopisu, tak tento „time out“ věnujeme Bohu a sobě v této tak úspěšné době. A tomu chceme napomáhat i v současnosti formou finančního zajištění. Máme nějaké náměty, o kterých přemýšlíme. Uvidíme, co se z toho vyvine.

● **Jaké je nové složení správní rady a jak spolupracujete?**

Provedli jsme některé organizační změny, které mají napomoci akceschopnosti. Správní rada v současné době pracuje ve složení Helena Votýpková, Jaroslav Šturma, Anna Poláčková, Pavel Kostka a já. Jsem rád, že se nám pro práci v Nadačním fondu podařilo získat nové členy. Na hospodaření s financemi fondu dohlíží jako revizor Rudolf Kubát a účetnictví nám vede Jana Friedová.

Foto: archiv J. Poláčka

Několikrát do roka se sejdeme a projednáváme záležitosti fondu. Některá témata řešíme telefonicky nebo e-maily. Na základě změny zakládací listiny a stanov můžeme hlasovat i elektronicky, což výrazně urychlí například schvalování žádostí o finanční příspěvek pro časopis.

● **Zbývá ještě popřát tobě i ostatním členům správní rady mnoho dobrých dárců a také dobrých inspirací pro vaši činnost. A jaké by bylo tvoje přání čtenářům Nového města?**

Přeji všem čtenářům příjemné chvíle při čtení časopisu a radostný čas, který stráví se svými blízkými a dalšími lidmi okolo sebe. Chtěl bych jménem správní rady poděkovat dárcům za jejich nezištnou podporu. Také děkuji všem podporovatelům, přispěvatelům a vám čtenářům za duchovní podporu časopisu a redakci za její práci.

Za rozhovor děkuje Marie Koukolová

Přispívat k uskutečňování snu o plně synodální a misijní církvi

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Papež František 7. prosince 2023 zástupcům Hnutí fokoláre mimo jiné řekl: „Vyzývám vás, abyste pracovali na tom, aby se stále více uskutečňoval sen o plně synodální a misijní církvi.“ V souladu s „misijním“ posláním církve je i aspekt, který letos Hnutí fokoláre prohlubuje. Margaret Karramová to shrnula v tématu, které nazvala: „Povolání a poslání“. Během letošního ročníku v této rubrice budeme zveřejňovat různé texty a myšlenky, které se k tomu vají.

Povolání a poslání

Je to Ježíš, kdo klepe na naše dveře a žádá nás, abychom se nesoustředili jen na těch několik málo sil, které máme, a necítili pokušení uzavírat se do sebe. Spíše nás vyzývá, abychom naslouchali jeho hlasu, důvěřovali mu, opustili území, která známe, a vydali se vstříc druhým, jak nás k tomu vybízí závěrečný dokument posledního Generálního shromáždění. Na tento bod ze závěrů Generálního shromáždění navazují: *„Odpovědět na výkřik Ježíše opuštěného, který se ozývá v dnešním světě ode všech, kdo jsou umlčovani, trpí, jsou zneužíváni, jsou vyloučeni a hledají svou důstojnost.“*¹

Bůh potřebuje každou z nás a každého z nás, aby se jeho láska dostala k lidstvu. Všichni jsme tedy povoláni a poslání!

KDE NÁS DNES BŮH CHCE MÍT?

„Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu“ (Mk 16,15) je mimořádné poslání, které apoštolové dostali před dvěma tisíci lety přímo od Ježíše a které změnilo běh dějin. Stejnou výzvu dnes Ježíš adresuje i nám a nabízí nám možnost přinášet ji světu s veškerou tvořivostí, se svobodou a schopnostmi, jaké nám daroval On sám.

Ježíš nás i nadále volá a žádá nás, abychom se plně nasadili, posílení spojením s ním a modlitbou, kterou jsme prohlubovali během celého minulého roku.

Papež František v této souvislosti použil krásný obraz, který se mi velmi, velmi zalíbil. Říká následující:

*„Dýchání sestává ze dvou fází: nádechu, tedy vdechování vzduchu, a výdechu, tedy jeho vypouštění. Duchovní život se živí, vyživuje se modlitbou a projevuje posláním: vdechování, tedy modlitba, a vydechování, tedy poslání.“*²

Nicméně i my, spolu s celou církví a s křesťanskými církvemi, s nimiž sdílíme výzvy lidstva, si klademe otázku: Kde nás chce Bůh mít dnes? Kam nás posílá? A jak my na toto volání odpovídáme? (...)

ZASTAVME SE A PTEJME SE...

Proto se na chvíli zastavme. Udělejme to teď a tady a zeptejme se sami sebe: Je ve mně stále živý apoštolský zápal a touha hlásat evangelium? Jsou ve mně živé hodnoty společenství, bratrství a svědectví o milosti Zmrtvýchvstalého uprostřed nás?

Abych odpověděla na tyto otázky - i já jsem si jich položila mnoho a vybrala jsem jen některé, protože jsem se opravdu hodně ptala sama sebe na to, jak to žiji já - vrátila jsem se ke kořenům našeho charismatu s cílem vidět, jak se hlásání evangelia žilo od samého počátku, a zeptat se, jak ho můžeme žít dnes ve světě, který prochází všemožnými změnami.

HLÁSÁNÍ U KOŘENE CHARISMATU JEDNOTY

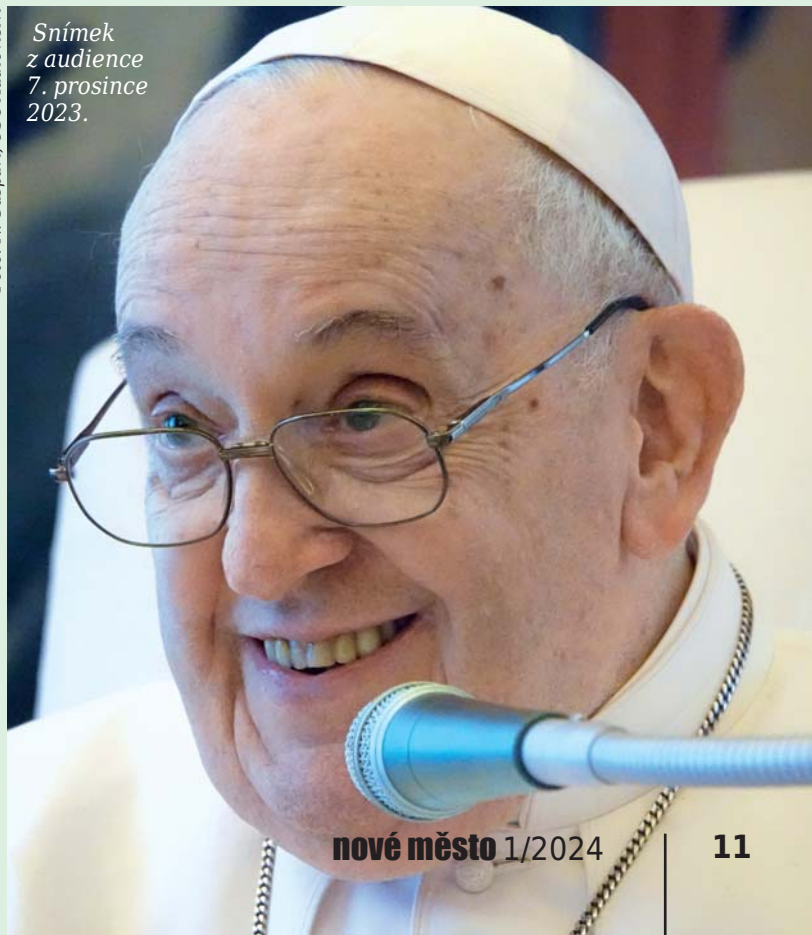
Znovu jsem přitom objevila, že od samého počátku našeho hnutí bylo hlásání silně přítomno, ba dokonce bychom mohli říci, že charisma je takové právě proto, že si „vyžadovalo“, aby se hlásalo.

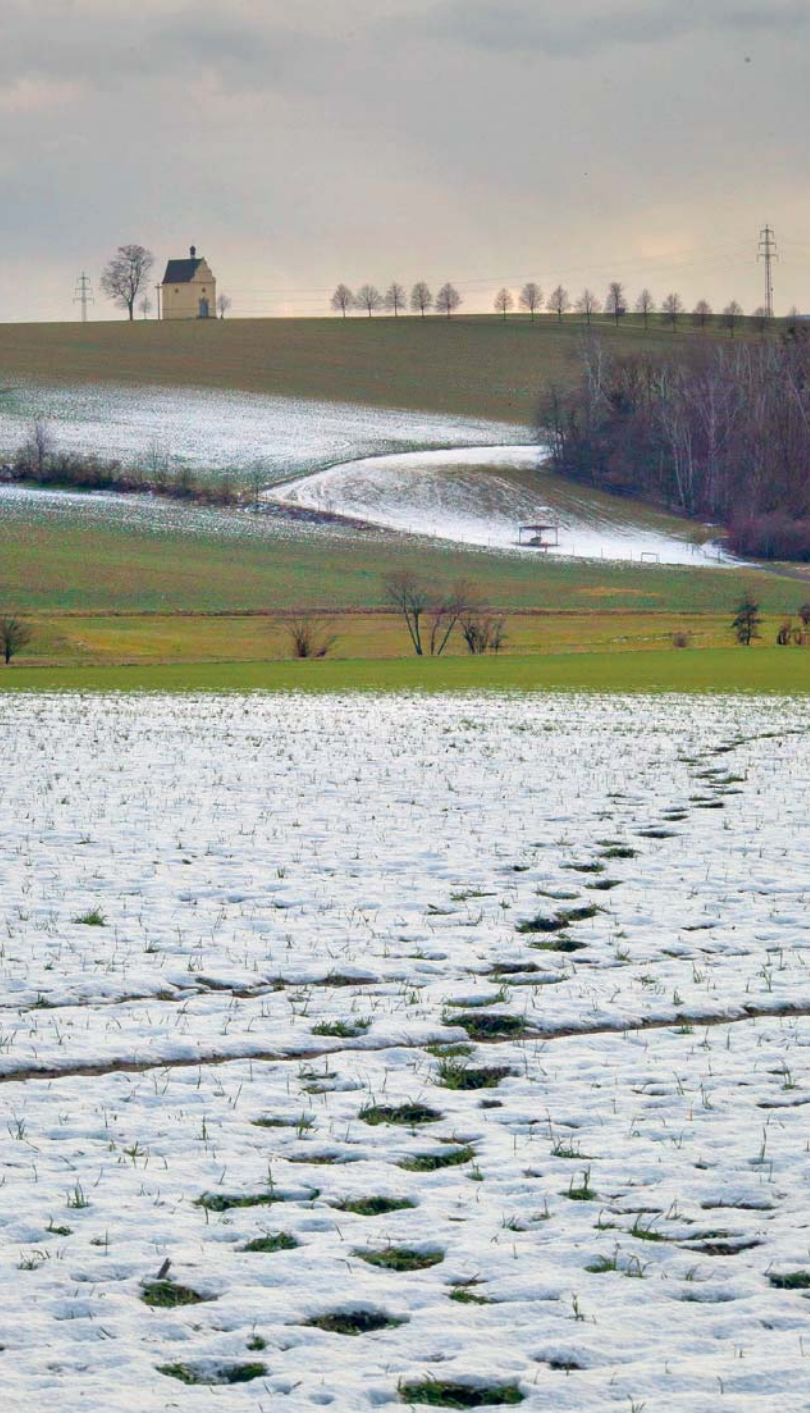
Podívejme se na zakládající „slova“, která Chiara převzala z evangelia:

- **„Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul!“ (Lk 12,49).** Odtud pramení touha zprostředkovat Ježíšova slova a zkušenosti žitého evangelia. To dalo vzniknout proudu lásky, který se rozvinul a zasáhl celý svět.

Foto: N. Gaspari, CSC Audiovisivi

Snímek z audience 7. prosince 2023.

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

- „(...) ať všichni jsou jedno (...), aby svět uvěřil“ (Jan 17,21-22), Ježíšův testament, jeho modlitba k Otci, která, jak všichni víme, je základním jádrem našeho charismatu.
 - „Požádej mě a dám ti v majetek národy až do končin země“ (srov. Ž 2,8). Je svátek Krista Krále a Chiara vypráví, jak s některými prvními fokolarinkami prosila Boha s vírou, aby On je učinil nástroji jednoty až do končin země, té jednoty, o kterou Ježíš prosil Otce.³

NEKÁZAT, ALE SVĚDČIT

Ale jak máme hlásat? Vzpomínám si na větu Natalie Dallapiccolové, Chiarainy první družky, která poté, co jí naslouchala a byla velmi oslovena, se jí zeptala, proč tohle neučí celý svět. Chiara odpověděla: „Ano, svět je v očekávání, ale my nesmíme kázat, my musíme vydávat svědectví. Budeme-li tuto lásku žít okamžik za okamžikem, budeme-li žít tak, jak by žil Ježíš, svět uvěří.“⁴ A tady se chci opravdu s něčím svěřit. Když jsem to říkala, když jsem to četla, když jsem se snažila o tom meditovat, říkala jsem si: pocítila jsem to sice sama pro sebe, ale je to výzva také pro celé Dílo. Musíme růst v této lásce,

v takové lásce, která může být svědectvím mezi všemi, protože je to láska, která nás činí svobodnými. V poslední době často slyším, jak mi mnozí lidé říkají: to je krásné, že mluvíme o jednotě, ale my se v Hnutí fokoláře často necítíme být svobodní. A to se ve mně silně ozývalo, opravdu mě to přimělo k zamyšlení: proč se necítíme svobodní? Podle mne je to takhle: jednota z nás nedělá otroky, jednota nás dělá sebou samými i při naší různosti. A pokud jsme sami sebou, jsme skutečně svobodní za hranicemi veškeré rozmanitosti. Proto jsem zde napsala: je to láska, která nás činí svobodnými, a pokud jsme svobodní, můžeme být sjednoceni, i když jsme různí. A to je to pravé svědectví, které můžeme přinést všem. To nám dává křídla, abychom mohli hlásat a být poslání do dnešního světa.

Úryvky z tématu roku Margaret Karramové
(15. září 2023)

Podle toho poznají...

Jedna epizoda se nám vryla hluboce do srdce. Je v ní tajemství našeho vyzařování, bod, z něhož musíme vycházet:

(...) Chodila jsem ulicemi Einsiedelnu a viděla jsem, jak kolem mě prochází mnoho lidí z různých řeholních řádů. Ty různé hábity řeholnic a řeholníků byly tak krásné, na pozadí nádherné přírody. A tam jsem pochopila, že zakladatelé měli opravdu inspiraci, aby své děti oblékali tím určitým způsobem.

Mimo jiné na mě udělaly zvláštní dojem Malé sestry Ježíšovy. Projížděly kolem na kolech, měly velmi živou tvář, s těmi šátky připomínajícími pradleny; živá tvář mé duši připomínala onu větu, která se týká zakladatele Foucaulda, který - tak se říkalo - křičel evangelium celým svým životem.

Ve skutečnosti ty sestry jako by říkaly: „Blahoslavení chudí v duchu, blahoslavení plačící, blahoslavení...“

Nebyla to blahoslavenství, která by se světu líbila, byl to skandál evangelia.

Tehdy mě přepadla velká touha, abych i já, též navenek, vydávala svoje svědectví.

Ale nepřicházela mi odpověď.

V určité chvíli jsem se setkala s jednou svou společnicí a řekla jsem jí: „Víš, viděla jsem, že ty řádové sestry na mě konají apoštolát, a to ne slovy, ale svým hábitem...“ A přála jsem si, abychom to mohli dělat i my. Ale podle čeho mohou poznat Boha od nás? „Aha - já na to - podle toho poznají, že jste moji učedníci, když se budete milovat navzájem.“

Vzájemná láska byla tedy naší uniformou. Umírání ve vzájemné lásce je pro nás typický apoštolát.

Chiara Lubichová

(Grottaferrata, 25. prosince 1962, k fokolarinkám - z knižky Un annuncio che cambia la vita negli scritti di Chiara Lubich - Ohlašování, které mění život ve spisech Chiary Lubichové, a cura di Fabio Ciardi, Renata Simon, Città Nuova, 2023, str. 137-138.)

1. Závěrečný dokument Generálního shromáždění 2021, č. 8, in Akta generálního shromáždění Díla Mariina 2021, str. 449. CNX Řím.

2. Papež František členům „Catholic fraternity of charismatic covenant communities and fellowships“, 31. října 2014.

3. Srov. Ch. Lubichová, *Projev*, Vídeň, 5. listopadu 2001.

4. J. Gallagher, Chiara Lubich. *Dialogo e profezia* (1999), Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo, vydání z roku 2014, str. 45.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Miluj Pána, svého Boha... a svého bližního jako sám sebe!“

(Lk 10,27)

SLOVO ŽIVOTA

Leden 2024

Letošní týden modliteb za jednotu křesťanů¹ nabízí k zamyšlení výše uvedenou větu, která má svůj původ ve Starém zákoně². Na cestě do Jeruzaléma Ježíše zastaví znalec Zákona a ptá se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“³ Tím se otevírá dialog a Ježíš odpovídá otázkou: „Co je psáno v Zákoně?“⁴, čímž podněcuje odpověď samotného tazatele: láska k Bohu a láska k bližnímu jsou považovány za shrnutí Zákona a Proroků.

„MILUJ PÁNA, SVÉHO BOHA... A SVÉHO BLIŽNÍHO JAKO SÁM SEBE!“

„A kdo je můj bližní?“ pokračuje znalec Zákona. Ježíš odpovídá podobností o milosrdném Samaritánovi. Nevyjmenovává různé typy lidí, kteří mohou představovat bližního, ale popisuje postoj hlubokého soucitu, který musí oživovat veškeré naše jednání. Jsme to my sami, kdo se musí stát „bližními“ druhých. Otázka, kterou si musíme položit, zní: „A komu jsem bližním já?“

Stejně jako Samaritán se máme starat o své bratry a sestry, o jejichž potřebách víme, a beze strachu se plně zapojit

do vzniklých situací, mít lásku, která se snaží všem pomáhat, podporovat a povzbuzovat je.

Je třeba v bližních vidět své druhé já a dělat jim to, co bychom dělali sami sobě. To je takzvané „zlaté pravidlo“, které nacházíme ve všech náboženstvích. Gándhí to výstižně vysvětluje: „Ty a já jsme jedno. Nemohu ti ublížit, aniž bych ublížil sám sobě.“⁵

„MILUJ PÁNA, SVÉHO BOHA... A SVÉHO BLIŽNÍHO JAKO SÁM SEBE!“

„Pokud zůstáváme lhostejní vůči potřebám svého bližního nebo na ně rezignujeme, ať už jde o hmotné nebo duchovní statky, nemůžeme říci, že milujeme svého bližního jako sebe sama. Nemůžeme říci, že ho milujeme tak, jak ho miloval Ježíš. Ve společenství, které se touží inspirovat láskou, kterou nás učil Ježíš, nemůže být místo pro nerovnost, rozdíly, vyčleňování nebo zanedbávání. (...) Dokud v našem bližním vidíme cizince, toho, kdo narušuje náš klid, kdo hatí naše plány, nemůžeme říci, že milujeme Boha z celého srdce.“⁶

„MILUJ PÁNA, SVÉHO BOHA... A SVÉHO BLIŽNÍHO JAKO SÁM SEBE!“

Život je to, co se odehrává v přítomném okamžiku. Všimnout si lidí kolem sebe nebo umět naslouchat druhému člověku může otevřít zajímavé perspektivy a uvést do pohybu nečekané události.

Právě to se stalo Viktorii: „V kostele mě zaujal krásný hlas jedné africké ženy, která seděla vedle mě. Pochválila jsem ji a povzbudila ji, aby se přidala k farnímu sboru. Zastavily jsme se, abychom si popovídaly. Je to řeholnice z Rovníkové Guineje, která projíždí Madridem. V jejich centru se ujímají opuštěných novorozenců, chlapců a dívek, které doprovázejí až do dospělosti přes studium na univerzitě nebo výuku řemesla. Jejich krejčovská dílna je dobře zavedená, ale šicích strojů mají málo.

Nabízím jí pomoc při hledání dalších strojů. Důvěřuji Ježíšovi a jsem si jistá, že nám naslouchá a nabádá mě k lásce bez zbytečného kalkulování.

Jeden z mých přátel zná řemeslníka, který se rád zapojí do tohoto řetězce lásky. Opraví osm strojů a dokonce najde i jeden na zehlení. Jiní přátelé se nabídnou, že je odvezou až do Madridu, čímž změní cíl své dvoudenní dovolené a urazí téměř tisíc kilometrů. Tak se „stroje naděje“ po dlouhé cestě po souši i po moři dostanou do Malaba. V Guineji tomu ani nemohou uvěřit! Jejich vzkazy vyjadřují pouze vděčnost!“

Patrizia Mazzola a tým Slova života

1. Na severní polokouli se slaví od 18. do 25. ledna, na jižní polokouli v týdnu po Soslání Ducha Svatého. Texty pro letošní modlitbu připravil ekumenický tým z Burkiny Faso. V České republice a na některých dalších místech předchází Týdnu modliteb za jednotu křesťanů Alianční týden modliteb organizovaný Evangelikální aliancí, v roce 2024 ve dnech 7. až 14. ledna.

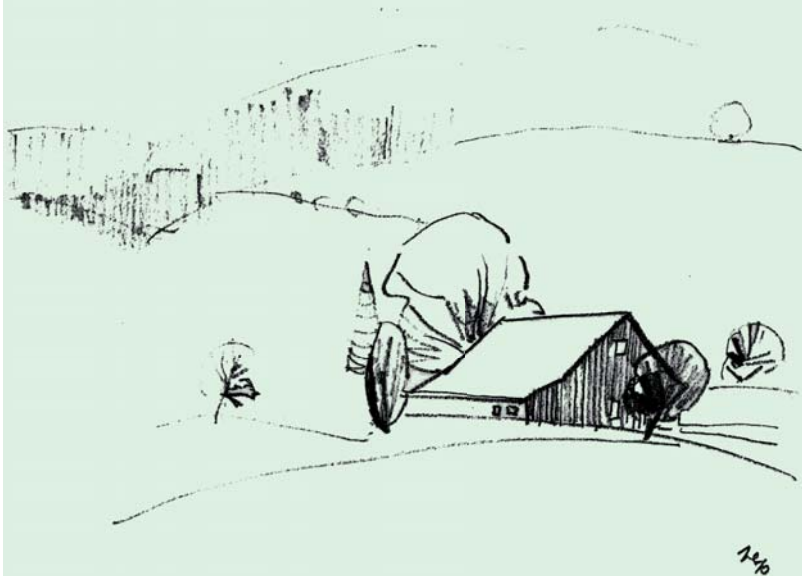
2. Srov. Dt 6,4-5 a Lv 19,18.

3. Lk 10,25.

4. Lk 10,26.

5. Ch. Lubichová, *L'arte di amare*, Città Nuova, Roma 2005, str. 24.

6. Ch. Lubichová, *Slovo života na listopad 1985*, taktéž v *Parole di Vita*, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 340-341.

Ilustrační kresba: Petr Ettlér

„Ve všem, co děláte, projevujte lásku.“

(1 Kor 16,14)¹

SLOVO ŽIVOTA

Únor 2024

Tento měsíc budou svítlnou našim nohám² slova a zkušenosti apoštola Pavla, kterými se necháme prozářit.

I nám, stejně jako křesťanům v Korintu, hlásá silné poselství – srdcem evangelia je láska, agapé, nezištná láska mezi bratry.

Naše Slovo života je součástí závěru tohoto listu, v němž je láska hojně připomínána a vysvětlována ve všech svých podobách: je trpělivá, laskavá, miluje pravdu, nehledá svůj prospěch³...

Takto žítá vzájemná láska v křesťanském společenství je balzámem na rozdělení, která ho vždy ohrožují, a znamením naděje pro celé lidstvo.

„VE VŠEM, CO DĚLÁTE, PROJEVUJTE LÁSKU.“

Je pozoruhodné, že Pavel nás – v řeckém textu – nabádá, abychom jednali a přitom „byli v lásce“, jako by tím chtěl naznačit stálý stav, přebývání v Bohu, který je Láska.

Jak bychom vlastně mohli přijímat jeden druhého a každého člověka s tímto postojem, kdybychom si neuvědomovali, že jsme Bohem milováni jako první, a to i v našich slabostech?

Právě toto obnovené vnímání nám umožňuje otevřít se beze strachu druhým, pochopit jejich potřeby, stát při nich a sdílet s nimi materiální i duchovní zdroje.

Podívejme se, jak to dělal Ježíš, on je naším vzorem.

Vždy dával jako první: „(...) zdraví nemocným, odpuštění hříšníkům, život nám všem. Proti egoistické hrabivosti staví velkorysost; proti zaměření na vlastní potřeby pozornost k druhým; proti kultuře vlastnění kulturu dávání. Nezáleží na tom, zda můžeme dát hodně nebo málo. Důležité je, jak dáváme, kolik lásky vkládáme i do malého gesta pozornosti vůči druhému. (...) Láska je zásadní, protože dokáže přistupovat k bližnímu též jen s postojem naslouchat, sloužit, být k dispozici. Jak důležité (...) je snažit se „být“ vedle každého láskou! Pak najdeme přímou cestu do jeho srdce a můžeme ho povzbudit.“⁴

„VE VŠEM, CO DĚLÁTE, PROJEVUJTE LÁSKU.“

Toto Slovo nás učí přistupovat k druhým s úctou, bez pokrytectví, tvořivě, dávat prostor jejich nejlepším snahám, aby každý přispěl ke společnému dobru.

Pomáhá nám využít každou konkrétní příležitost v našem každodenním životě: „(...) od práce doma nebo na poli a v továrně po vyřizování kancelářských záležitostí, školních úkolů, stejně jako odpovědnost v občanské, politické a náboženské oblasti. Všechno se může stát pozornou a horlivou službou.“⁵

Mohli bychom si představit mozaiku evangelia prožívanou v jednoduchosti.

Jedni rodiče píší: „Když nám naše ztrápená sousedka řekla, že její syn je ve vězení, souhlasili jsme, že ho navštívíme. Den před odjezdem jsme se postili a doufali jsme, že dostaneme milost říci mu vhodná slova. Pak jsme za něj zaplatili kauci, aby byl propuštěn.“⁶

Skupinka mladých z města Buea (jihozápadní Kamerun) uspořádala sbírku věcí a finančních prostředků na pomoc lidem vysídleným v důsledku probíhající války.⁷ Navštívili muže, který při útěku přišel o ruku. Život s tímto postižením se pro něj stal velkou výzvou, protože jeho zvyky se radikálně změnilly. „Řekl nám, že naše návštěva mu dodala naději, radost a důvěru. Cítil skrze nás Boží lásku,“ vypráví Regina. Marita dodává: „Po této zkušenosti jsem opravdu přesvědčena, že žádný dar není příliš malý, pokud je učiněn s láskou... Nic jiného není potřeba: je to láska, která hýbe světem. Vyzkoušejme to!“

Letizia Magri
a tým Slova života

1. Stejně Slovo života, které nabízíme na tento měsíc, si vybrala skupina křesťanů z různých církví v Německu, aby podle něj žila během celého roku.
2. Srov. Žalm 119 (118), 105.
3. Srov. kap. 13.
4. Ch. Lubichová, Slovo života na říjen 2006 (viz Nové město 10/2006, str. 15), taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 791-792.
5. Tamtéž str. 792.
6. S. Pellegrini, G. Salerno e M. Caporale, Famiglie in azione. Un mosaico di vita, Città Nuova 2022, str.70-71.
7. Převzato z webu <https://www.unitedworldproject.org/workshop/camerun-condividere-con-gli-sfollati/>.

Dimitar Dimitrov Plachkov (vpravo) vyhrál v r. 2020 ve své kategorii 2. místo mistrovství Bulharska v alpském lyžování.

Foto: archiv D. D. Plachkova

Na lyžích „proti proudu“

ŽIVOT ZE SLOVA

Během kongresu gen 3 (více viz str. 20-21) se o to, jak šel „proti proudu“ (což bylo motto celého setkání), rozdělil i Dimitar Dimitrov Plachkov (Mítko), gen 2 z Bulharska.

Když jsem byl gen 3, věnoval jsem se sportu, hlavně lyžování. Říkali mi, že mi to jde. Je to sport velmi soutěživý, individuální a také drahý.

V patnácti letech jsem se stal členem jednoho z nejlepších lyžařských týmů v Bulharsku. Naše družstvo tvořilo šest lyžařů a dva trenéři. Trávili jsme spolu mnoho času při soustředěních a každodenních trénincích. Byli jsme přátelé, ale já jsem se od ostatních lišil. Byli z bohatých rodin, měli drahé boty a oblečení. Já jsem bohatý nebyl. Je vozili na tréninky rodiče drahým autem, já jezdil sám autobusem. Oni měli nejnovější model lyží, já zpočátku, než se pro mne našel sponzor, lyže z bazaru.

Pak přišlo mé první dlouhé soustředění – měsíc na ledovcích v Rakousku. Měl jsem silnou touhu jít v tomto velmi individuálním sportu proti proudu. Rozhodl jsem se, že nepolevím ve snaze milovat všechny. Hned od začátku jsem vstával o 20 minut dříve než ostatní, abych připravil horký čaj pro celý tým. Když jsme přijeli ke sjezdovce, všichni chtěli být co nejdříve na sněhu. Já jsem šel místo toho pomoci připravit trenérům slalomové brány.

Večer jsme pak museli připravit lyže na další den a každý to chtěl mít co nejdříve hotové, protože jsme vstávali velmi brzy. Dával jsem přednost ostatním. Bylo to hodně únavné, ale byl jsem odhodlaný nepolevit. K svému překvapení jsem po týdnu už nebyl sám, kdo si přivstál, aby uvařil čaj, nebo kdo v pět ráno nakládal věci do mikrobusu. Jako by se všichni předháněli, kdo pomůže víc. Měli jsme krásný přátelský vztah a tento můj život-

ní styl se šířil mezi ostatní. Přesto však zůstával jeden aspekt mého života, o který jsem se s týmem nemohl podělit – můj vztah k Bohu a církvi. Věděli, že jsem katolík, ale toto téma bylo mezi námi tabu.

Chtěl jsem i v tomto období, kdy jsem byl mimo domov, žít s Bohem. Jako gen jsem se totiž rozhodl mít Boha ve středu svého života. Proto jsem se snažil každý den dělat rozjímání a každou neděli jít ke svatému přijímání. Jenže jsem o tom nemohl nikomu vyprávět, takže místo toho, že si „dělám rozjímání“, jsem říkal, že si jdu číst. A místo toho, že jdu do kostela, jsem říkal, že jdu běhat. Ostatní však nebyli hloupí a postupně to začali vnímat. Na další soustředění si jeden z kluků přinesl obrovskou Bibli, ukázal mi ji a řekl: „Teď už i já si můžu každý den číst.“ A když jsme společně běželi kolem kaple, už jsem do ní nevstoupil jen já, ale i ostatní.

Kluci z mého týmu se nestali katolíky, ale setkali se s žitou vírou, a tak se nedá říct, že by se nesetkali s Bohem. Snaha žít v souladu s ideálem gen u nich probudila zvědavost a chtěli vědět stále víc. Často mi dlouho do večera kladli spoustu otázek – od mého vztahu k Bohu, přes to, proč si myslím, že bychom všichni měli žít skromně, až po to, proč věřím v čistotu v předmanželském vztahu.

Během jednoho tréninku jsem si poranil koleno. Cesta k uzdravení byla dlouhá. Ještě nebylo vše v pořádku, když mi volal jeden trenér, který mi byl celé ty roky velkým vzorem. Byl v zoufalé situaci. Jeho manželce, která měla rakovinu, zbývalo jen pár měsíců života. Prosil mě, jestli bych mohl místo něho trénovat alespoň o víkendech. Nasadil jsem lyže a zastupoval jsem ho.

Po manželčině smrti mi telefonoval – pracoval jsem v té době se skupinou Gen Rosso¹ – a děkoval mi, že jsem se snažil milovat, i když to bylo těžké. Řekl mi: „Celé ty roky jsi mě mnohému učil a vždycky jsi mi byl příkladem. Takže ty, který jsi věřící, modli se za mou rodinu.“

Dnes kluci z mého týmu nejsou gen, neznají fokoláře, ale poslouchají Gen Rosso a chtějí jet na příští Genfest².

Dimitar Dimitrov Plachkov

1. Gen Rosso – mezinárodní hudební skupina, která vznikla v rámci Hnutí fokoláře. Viz www.genrosso.com.
2. Genfest – mezinárodní otevřené setkání pořádané mladými z Hnutí fokoláře. Příští proběhne v létě 2024 v Brazílii.

Ilustrační foto: Kornel Brosch

ŽIVOT ZE SLOVA

OPRAVDOVÉ PŘIJETÍ

Zúčastnila jsem se jednoho ekumenického setkání, během něhož se prolínaly zpěvy, modlitby i chvály se svědectvími z různých oblastí života.

Setkání se neslo v jiném způsobu vyjadřování, než jsem zvyklá. Ale uvědomila jsem si, že mě to neruší, naopak jsem byla vděčná za to, že mohu přijmout způsob, jakým se tito lidé modlili a chválili Boha, a že společně s dalšími křesťany mohou být součástí této události. To, co bylo pro mě podstatné, bylo naplnit slova, která tam zazněla, opravdovostí života. Přijmout je za svá a těšit se z bohatství darů Ducha Svatého, který se projevuje stále nově. Sjednotit se s druhými a vyjádřit to opravdovým přijetím těch, se kterými jsem mohla mluvit a kteří byli pro mě obohaceni.

A plody, které jsem zakusila, byly ty, které znám ze spirituality jednoty, když žijeme jednotu s druhými: plnost světla, radosti, pokoje a svobody a touha nést tento život dál. L.

ZIMNÍ BUNDIČKY

Asi tři neděle po porodu našeho třetího dítěte jsme vyrazili společně do kostela. Už se ochladilo a já jsem zjistila, že pro ty dvě starší nemám zimní bundičky, z loňských už povyroستly. Vyrazily tedy v letních. Přiznám se, že se mi během mše honilo hlavou, jak to zařídit. Manžel byl pracovně vytížený a já jsem si neuměla představit, jak se třemi malými dětmi, z nichž dvě byly na kočáru a jedno kojené, budu bundičky shánět.

Vzpomněla jsem si, že mi jednou zpovědník poradil, že když se mi při mši honí hlavou nějaké starosti, ať o nich klidně mluvím s Bohem. A tak jsem to probírala s Ním.

Po obědě manžel potřeboval něco vyřídit v centru a navrhl, abychom vyrazili všichni společně a spojili to s procházkou. Mně to přišlo v naší situaci a v šestinedělní hodně náročné, ale chtěla jsem mu vyhovět. Manžela napadlo, že domluví s mojí sestrou, která bydlela blíz-

ko centra, že se u ní zastavíme, abych tam mohla nakojit a počkat s dětmi, než on vyřídí, co potřebuje. Když jsme byly u ní, sestra vytáhla dva kožíšky, ze kterých její – o něco málo starší děti než ty naše – už vyrostly. L.

NA ŠKOLNÍ CHODBĚ

Šla jsem o přestávce po školní chodbě. Viděla jsem prvňáky, jak se perou. Dva kluci bouchli jednoho do břicha a podkopli mu nohy. On spadl na zem a rozbrečel se, zatímco ti další dělali, jako by se jich to netýkalo.

Přiběhla jsem k němu a začala jsem to řešit. Zeptala jsem se, jestli chce, aby se mu kluci omluvili. Opravdu se omluvili a udobrili se. Pak přišla paní učitelka, která řešení převzala do svých rukou. Já jsem mezitím vyprovodila chlapečka do jeho třídy a spěchala jsem do své. D., 14 let

Potřeba „dynamické věrnosti“

Z Hnutí FOKOLÁRE

Na cestě tvořivé věrnosti

Spolupřezident Hnutí fokoláre
Jesús Morán.

Foto: Adam Rábara

ZAMYŠLENÍ NAD NOVOU KNIHOU JESÚSE MORÁNA

Jesús Morán, spolupřezident Hnutí fokoláre, ve své v pořadí druhé knize zabývající se otázkami aktualizace a věrnosti charismatu jednoty¹ říká, že „nestačí čerpat ze spisů Chiary Lubichové, stejně jako jiných zakladatelů, a opakovat je. Trvalou a nikdy úplně završenou výzvou je dělat vše pro to, aby nás tyto texty vedly v dnešní době k prožívání téže zkušenosti, jež je v nich obsažena.“

I když autor nezapře své vzdělání filosofa a teologa, nepřistupuje k nastolené problematice ryze akademicky, ale především jako člověk, který spolu s prezidentkou Hnutí Margaret Karramovou cítí osobní zodpovědnost za životaschopnost charismatu ve světě úplně jiném, než byl před osmi desítkami let, kdy se zrodilo. V tom plně souzní s výrokiem papeže Františka k zástupcům Schönstattského hnutí; řekl jim, že charisma nesmí být „muzeálním exponátem“ vystaveným ve vitríně a určeným k pouhé kontemplaci. Aktualizace během dějin je součástí každého charismatu.

Jejím nosným pilířem je otevřenost ve dvou směrech: **pozorné naslouchá-**

ní Duchu Svatému (aspekt věrnosti) a inteligentní sledování pulsu doby (aspekt kreativity). Tvořivé napětí mezi věrností a kreativitou bude součástí života každého charismatu v každé generaci následující po zakladateli.

„Mottem“ hájícím věrnost může být často citovaný Chiařin výrok „Nedotýkejte se dítěte“. Je myšlený tak, že charisma je kompletním plodem Boží inspirace, již se zakladatelce dostalo, a není možné k němu nic přidávat, tak jako narozené dítě je úplným člověkem. Aktualizace neznámá měnit podstatu charismatu („dítěte“), ale je trvalou snahou vytvářet takové podmínky, aby ten, kdo se s charismatem setkává dnes, zakusil „Chiařinu

duši“, aby i dnešek byl „prvními dobami“, tedy časem prožívaným v okouzlení krásou a novostí, jak to čteme v historii Chiary a prvních fokolarínek a fokolarínů.

Řečeno jinými slovy, jedná se o naplňování dvou dimenzí: **na jedné straně usilovat o lepší pochopení samotného charismatu** (stále znovu sahat do knihovny po spisech ze zakladatelské doby) a **na straně druhé se snažit o to, aby v přítomné době bylo vysloveno to, co je v charismatu skryto, ale dosud nebylo vyjádřeno** (stále znovu hledat „oděv na míru dorůstajícího dítěte“).

Takový proces podle Morána začal hned po odchodu Chiary, v první řadě **úsilím o změnu mentality** u jejích následovníků, počínaje zodpovědnými. Toho jsme byli svědky hned na prvním generálním shromáždění v roce 2008 a ještě intenzivněji na tom následujícím, v roce 2014. Dalším krokem aktualizace pak byla **formulace třech „výkřiků“ (výkřik bolesti lidstva, planety a nových generací)** obsažená v závěrech generálního shromáždění z roku 2021 jako program a konkretizace cesty Díla při následování Ježíše opuštěného.

Dalším klíčovým pojmem úzce souvisejícím s aktualizací je **identita**. Oprávněně se ptáme, jaká je dnešní identita pokračovatele charismatu jednoty, a také cítíme obavu, abychom kvůli „přehnané“ aktualizaci neupadli do „charismatického relativismu“, tedy

DELL'OPERA DI MARIA 2021

Generální shromáždění po smrti Chiary Lubichové znamená pokaždé důležitý krok v aktualizaci charismatu. Snímek z voleb při generálním shromáždění v roce 2021.

Foto: CSC Audiovisivi

svou identitu nepokřivili nebo úplně neztratili.

Při ověřování identity je třeba mít neustále na paměti **základní jádro charismatu** neboli jeho „depozitum“, které tvoří jeho nejvlastnější specifikum, a stále se k němu vracet a konfrontovat se s ním. Z „klasických“ dvanácti bodů spirituality považuje Ješús Morán za ono základní jádro těchto pět:

- 1) První klíčová událost, a sice to, že se Bůh projevil Chiare jako Láska.
- 2) Ješús uprostřed nás jako dějinné a vitální zpřítomnění Boha v jednotě.
- 3) Ješús opuštěný jako klíč k uskutečňování jednoty.
- 4) Maria a její cesta jako způsob žití jednoty.
- 5) *Ut omnes* jako konečný horizont jednoty v církvi a ve společnosti, který nesmíme ztrácet ze zřetele.

Zachování identity vyžaduje její trvalou a konkrétní aktualizaci. Identita je tím silnější, čím lépe se dokáže aktualizovat. Fixní identita je paradoxně slabou identitou, a dokonce může ohrozit samotné charisma; schopnost aktualizovat je naopak jednou z charakteristik silné dynamické identity.

Zárukou „**kreativní věrnosti**“ neboli „**dynamické identity**“ je přítomnost Ježíše mezi námi, tedy ten úplně nejhlubší základ onoho charismatického depozita. Tato přítomnost je veskrze mystická a nedá se nijak kvantifikovat; lze ji však zachytit „smysly duše“, jak o tom svědčí osobní zkušenost všech, kdo se cítili být *povoláni* následovat charisma jednoty a *posláni* zvěstovat a přinášet ho dalším lidem. Ješús mezi

námi, vytvářený vzájemnou láskou, zůstává pro všechna povolání „normou všech norem a předpokladem každého dalšího pravidla“, jak to vyžaduje premisa Stanov Díla Mariina.

Nezbytnou podmínkou pro vytváření přítomnosti Ježíše mezi námi je to, čemu se říká *sensus fidei*, tedy specifický „instinkt víry“ s ním spojený. K tomu instinktu patří: 1. mít touhu po přítomnosti Ježíše mezi námi; 2. rozlišovat to, co ho dává zakusit, od toho, co mu brání; 3. vyslovovat jen to, co buduje společenství a vede k přítomnosti Ježíše mezi námi.

Charisma jednoty se svými plody a dary se projevuje v historii, ale zároveň ji překračuje. To ostatně platí i pro samotné Boží zjevení, které skončilo smrtí apoštolů, ale Duch Svatý nás i nadále postupně uvádí do celé pravdy. Když Chiara hovořila o životě Díla po jejím odchodu, užívala tři termíny: „**udržovat, rozvíjet, prohlubovat**“, čímž měla na mysli, že její charisma se za jejího života ještě plně neprojevilo. Charisma se zrodilo v určité historické době a jeho nositeli („apoštolové“) byli spolu s Chiarou ti, kdo v této době žili. Obvykle se říká, že to byla doba charismatická nebo doba zakladatelská a že teď žijeme v době post-zakladatelské.

Avšak tento pohled můžeme modifikovat: i současnou dobu lze chápat jako charismatickou, i když přicházející milosti jsou jiného druhu. Nyní prožíváme období historického zakládání Díla, které následuje po období charismatického založení. „Charismatickost“ dnešní doby spočívá v komunitární aktualizaci

ci slov „Kde jsou dva nebo tři ...“ (Mt 18,20), jež Chiara určitým způsobem ztělesňovala sama již jen svou přítomností.

V závěru své knihy se Morán zamýšlí nad perspektivami dalšího rozvoje. Vrací se k pojmům aktualizace, identity a historičnosti a říká, že trvalou výzvou je, abychom „za pomoci Duchu Svatého vytvářeli historii tím, že budeme stále aktualizovat naši identitu“. V období „historického zakládání“ je třeba co nejlépe definovat strukturu „nosného jádra“ (viz oněch pět výše uvedených bodů) charismatu, které nám bylo dáno v době „charismatického založení“, a vykreslit jeho dnešní identitu. Tyto pilíře duchovního života se nesmějí stát bezobsažnými zbožnými formulkami, ale musí být skutečnostmi vtělovanými do života vždy novým způsobem.

Podstatnou podmínkou pro životaschopnost charismatického společenství, aby se mohlo rozvíjet i v dalších generacích a být ku prospěchu církve, je „**vstup do domu sebepoznání**“, což se může projevovat různými otřesy. Snahou směřující k **sebepoznání** Díla Mariina v „osvobozující pravdě“ (srov. Jan 8,32) se zabývá celý jeden oddíl Moránovy knihy, k němuž se vrátíme v příštím pokračování.

Jiří Kratochvíl

1. Ješús Morán, *Fedeltà dinamica. La crisi come opportunità (Dynamická věrnost. Krize jako příležitost)*, Città Nuova, 2023. Jeho první svazek nese titul *Fedeltà creativa. La sfida dell'attualizzazione di un carisma (Tvořivá věrnost. Výzva k aktualizaci charismatu)*, Città Nuova, 2016.

Zdounecké společenství kdysi a seniorské Hnízdo dnes

Z Hnutí FOKOLÁRE

Ve Zlínském kraji se kousek od Kroměříže nachází obec Zdounky. V dávné minulosti zde působil světec Jan Sarkander. Rozhovorem s Anežkou Foltýnovou bych ráda odkryla bohatství života místního společenství čerpajícího ze spirituality Hnutí fokoláre.

● *Kdy se u vás začalo vytvářet společenství a kdo stál na jeho počátku? Jednou mi jedna paní z vašeho společenství - nedávno zesnulá paní Mařenka z Těšánek - vyprávěla, jak každý den jezdila na kole do Zdounek za P. Jendou Kutáčem, aby si sdělovali zkušenosti se Slovem života...*

Rok 1977 byl po stránce duchovní mezníkem mého života. Do naší farnosti přišel P. Jan Kutáč - náš velký duchovní otec. Moje první setkání s Hnutím fokoláre proběhlo na pozvání otce Jana v rodině Netopilů. Setkalo se tam asi dvacet lidí, všichni příz-

nivci společenství Fokoláre. Nás místních bylo s otcem Janem pouze pět, ostatní byli ze širšího okolí. Dýchl na mě teplý vzduch společenství a začala jsem se o to zajímat. Když otec Jan odešel do Vizovic, jezdili jsme s Františkem a Maruškou Netopilovými a Mařenkou Ludíkovou pravidelně do Vizovic na kolegamento¹. Mé srdce se rozšířilo o širokou rodinu Hnutí fokoláre.

● *Později přišel do Zdounek kněz P. Radomír Němeček, také příznivec Hnutí fokoláre a jeho zdouneckých členů. Jednou při představování řekl: „Já jsem adoptivní syn Františka a Marušky Netopilových...“ Mušeli jste mít velmi pěkné vztahy...*

Ano, společně jsme se setkávali u Netopilů. Po domluvě s otcem Radkem Němečkem jsme 11. října 2012 pozvali seniory ve Zdounkách k první schůzce. Tak bylo založeno farní společenství seniorů, Hnízdo.

● *Kde jste přišli na ten název? Co Hnízdo dělá?*

Pro chybějící název jsme nemuseli chodit daleko, poněvadž ve Zdounkách působilo společenství matek s názvem Hnízdečko. Navíc toto jméno nás nespojuje s žádnou konkrétní cestou, ani s fokoláre, přestože z něho čerpáme sílu. Pomáháme, dokud můžeme. Těm, kteří již nemohou chodit, můžeme zařídit malé nákupy, vyzvednout léky a podobně. Někdy přicházejí do našeho společenství noví lidé, vědí, že budou přijati. Městečko Zdounky zná naši „partu“ a jsme zváni a vítáni na všech setkáních, která pro seniory pořádá. František Netopil, kdysi profesionální tanečník, dodnes rád tančí a říká, že tančí s každým, aby nikdo nezůstal sám.

V loňském roce 2022 jsme oslavili 10 let našeho společenství. Každou druhou středu se scházíme v 15 hodin na faře, kde zahájíme setkání písní *Spoj nás v jedno Pane*, následuje děkonná modlitba, že jsme se ve zdraví všichni sešli a probíráme Slovo života. Nedílnou součástí je osobní sdílení života a nezapomínáme ani na oslavence. Každoročně pořádáme pouť na Svatý Hostýn, jako dík za živé společenství opravdové lásky, vzájemnosti, radosti, naslouchání a pomoci.

● *Bylo to vždy v květnu, Anežko, jak jsi říkávala: „Přijelo fokoláre do Zdounek.“ Znamenalo to pokaždé srdečné přijetí, mši, hostinu, meditaci, sdílení...*

Od chvíle, co jsem navštívila centrum Hnutí v Castel Gandolfu, bylo mé přání, aby k nám pravidelně dojížděli členové tohoto hnutí, z Brna a z celé oblasti Valašských Klobouk a Zlína, abychom se obohatili o zkušenosti dalších. Vídali jsme se také na mariapolích na Hostýně a na Velehradě. Dohodli jsme se, že vždy v květnu do Zdounek přijede brněnské fokoláre. Společně se přivítáme, prožijeme mši svatou, poslechneme si kolegamento a představíme nové členy.

Toto společenství je nedílnou součástí mého života a jsem za něj velmi vděčná.

Za rozhovor děkuje Marie Stehlíková

¹ Kolegamento = pravidelné telefonické konferenční hovory Chiary Lubichové a členů Hnutí fokoláre z celého světa, v současné době možnost sdílení zpráv z Hnutí po celém světě.

Během kongresu účastníci představovali své země, z kterých do Prahy přijeli.

Fot.: Stanislav Hájek

Proti proudu Kongres gen 3 v Praze

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

„Víte, jaké ryby plavou po proudu?“ zeptal se pražský arcibiskup Jan Graubner více než dvou stovek mladých lidí ze čtrnácti zemí Evropy, kteří se 27. října shromáždili v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha ke slavení mše svaté. A záhy odpověděl: „Mrtvé!“ Proti proudu byl název kongresu pro gen 3. Neplout s proudem, tedy s většinovým postojem konzumní společnosti snažící se o požitky a vlastní prospěch, ale jít proti němu žitím křesťanských hodnot se zájmem o druhé lidi. Tak by se mohly shrnout myšlenky čtyřdenního programu pro mladé ve věku 13 až 18 let.

Myšlenka tohoto kongresu se zrodila, když se na začátku roku vraceli čeští gen 3 ze školy Foco v Římě (viz NM 1/2023). Byla v nich velká touha uspořádat vlastní kongres, na který by mohli pozvat více mladých ze své země, ale i ze zemí dalších, zvláště okolních.

Gen 3 a jejich asistenti z Česka, Belgie, Bulharska, Chorvatska, Irsko, Itálie, Litvy, Lucemburska, Maďarska, Polska, Slovenska, Slovinska, Srbska a Ukrajiny po skončení poslali dopis Margaret Karamové a Ježíšovi Moránovi, prezidentce a spolupředsedovi

Hnutí fokoláre, ve kterém o průběhu těchto dní vypráví.

Být gen 3 v dnešním světě není snadné, a tak to byla příležitost učit se společně jít proti proudu a dodat si vzájemně odvalu. Bylo úžasné vidět, že se do organizace zapojilo tolik mladých.

Program nám pomáhal zkoumat náš vztah k sobě, k druhým a k Bohu. Fokolarinka Markéta Fischerová (fyzioterapeutka) nám pomáhala objevovat důležitost sportu a jeho významu pro rovnováhu mysli, těla a duše. Toto téma bylo doplněno lepším pochopením toho, co je stres a jak ho zvládat. Líbilo se nám zjištění, že stres sám o sobě je pozitivní a může nám pomoci dát ze sebe to nejlepší. Důležité je neupadnout do dis-

tresu, distresu (když je hladina stresu příliš vysoká, snižuje se fyzická energie a zhoršuje se výkonnost - pozn. redakce).

Měli jsme možnost vyslechnout mnoho krásných zkušeností. Federico a Fiorella, kteří jsou v mezinárodním týmu pracujícím pro gen 3 ve světě, nám vyprávěli o svých prožitcích ve věku gen 3 a o svém životě ve fokoláre. Bylo moc fajn je víc poznat. Také nás přiměli „cestovat časem“ pomocí úžasného kvízu a dovědět se tak více o historii Hnutí fokoláre i hnutí gen 3. Vyslechli jsme si také krásné zkušenosti mladých z Ukrajiny a Bulharska (viz strana 15) o tom, jak se snaží jít ve svém každodenním životě proti proudu.

Z posledního večera.

Mnoho lidí zaujalo povídání Honzy Diblíka o tom, jak dobře hospodařit s časem. Zasáhlo nás, když jsme slyšeli, že čas je vzácný dar od Boha. Toto téma vyústilo ve velmi hlubokou výměnu názorů v jednotlivých skupinkách a pomohlo nám více si uvědomit, jak je důležité čas dobře využívat a povzbudilo nás to k odhodlání se zlepšit.

Navštívili jsme centrum Prahy a zúčastnili se mše svaté v katedrále celebriované arcibiskupem Janem Graubnerem. Potom nás pozval na večeri do arcibiskupského paláce, kde nás mile přivítali. Během kongresu nechyběl sport, procházky, zpěv a závěrečná párty.

Pro nás všechny bylo velmi silné mít mezi sebou gen 3 z Ukrajiny a nenechali jsme si ujít příležitost modlit se společně Time-out¹. Během propojení přes Zoom s gen 3 ze Svaté země jsme zažili dojemný okamžik, když vyprávěli, co prožívají, a pak jsme se společně modlili za mír ve Svaté zemi a všude ve světě.

Během posledního večera jsme si užili hodně zábavy a tance, ale pak nastala hodně kontrastní situace - chvíle ticha. Řekli jsme si, že poslední večer bychom mohli zakončit s Ježíšem uprostřed. Chytili jsme se za ruce a chvíli jsme prožili v tichu. Byl to pro nás hodně silný zážitek. Na konci kongresu jsme dostali leták, který stručně vysvětluje to, co je důležité pro život gen 3. Všichni jsme jeli domů super šťastní a proměněni touto zkušeností. Bylo krásné vidět, že vznikla nová přátelství a láska mezi námi všemi vyrostla.

DOJMY NĚKTERÝCH GEN 3:

„Moc se mi líbilo, že v několika tématech byl kladen důraz na duševní zdraví a na to, jak se zlepšovat v péči o sebe. Tomu se jinde taková pozornost nevěnuje, ale je to velmi důležité.“

„Zjistil jsem, že čas je velmi vzácný a je škoda ztrácet hodinu na sociálních sítích, když byste mohli dělat něco užitečného.“

Jsem šťastná, že mohu počítat s tímto silným týmem gen 3, který spolu s námi se všemi z Hnutí, kdo jsme povoláni šířit pravou lásku, bude využívat svůj čas k zlepšování světa kolem nás. Dokážeme to, pokud budeme vždy klást Boha na první místo: On je naší silou a světlem pro budování pokoje a jednoty.

Z odpovědi
Margaret Karramové

„Být gen 3 v dnešním světě není snadné, a tak to byla příležitost učit se společně jít proti proudu a dodat si vzájemně odvalu.“

„Rád trávím s gen co nejvíc času, protože když jsem s nimi, můžu být opravdu sám sebou. Díky za téma jít proti proudu, myslím, že budu mít víc odvahy zůstat věrný svým názorům, i když jsem ve škole, protože ne všichni tam jsou křesťané. Někdy mi kamarádi řekli něco, co nebylo správné a mně chyběla odvaha jim říct, že to vidím jinak.“

„Nejvíc na mě zapůsobilo, že jsem tady zažila mladé, kteří pochází z tolika různých kultur a zemí a přitom jsou sjednoceni. Nejvíc jsem to cítila poslední večer při párty. Dorozuměli jsme se spolu v pohodě, i když jsme cizími jazyky nemluvíli dobře.“ „Na jednom setkání ve skupince jeden z našich asistentů řekl, že se mu zdá, že každý je tady sám sebou a nenosí žádnou masku. A tohle jsem si tady přesně taky uvědomil! Většinou před odchodem do školy nebo někam jinam si předstávím nějakou postavu nebo typ člověka, jakým bych chtěl být, v závislosti na lidech nebo situaci, která mě čeká. Připadám si jako ve filmu a že hraji určitou roli. Ale tady jsem necítil potřebu být někým jiným. Cítil jsem, že jsem přijímán takový, jaký jsem. Přišlo mi, že i ostatní se chovají

přirozeně, takže bylo snazší se sblížit.“

„Tyto dny mi dodaly sebevědomí. Zažil jsem, že nejsem jediný, kdo chce jít proti proudu. To mi dodává hodně síly a odvahy! Cítím, že mám teď větší chuť mít rád lidi kolem sebe.“

„Na tomto kongresu jsem zažil nezapomenutelné chvíle. Kromě toho, že jsem poznal nové kamarády, přijde mi, že jsem víc poznal i sebe a svou duši.“

„Je mi teprve třináct let a na tak velké mezinárodní akci jsem poprvé. Mile mě překvapilo, jak mě přijali i gen 3, kteří jsou mnohem starší než já. Cítím se mezi všemi moc dobře a jsem ráda, že jsem tady.“

„Na mezinárodním kongresu gen 3 jsem poprvé. Slyšela jsem, že gen jsou různě po světě, ale teď jsem to mohla zažít a to je úžasný. Nedokážu ani vyjádřit, jak jsem šťastná.“

Redakčně zpracováno podle dopisu pro Margaret Karramovou a Jesúse Morána a na základě ohlasů účastníků

1 Time-out=modlitba či chvíle ticha, při které se postupně v poledne místního času spojují lidé z různých koutů světa v prosbě o mír.

Za zajištěním průběhu kongresu stál velký tým lidí.

Život ve společenství a pomoc druhým

P. Miroslav Cúth

Z Hnutí FOKOLÁRE

„Společenství mi pomáhá neupadnout do individualismu a do hrůzy z něho. Myslím, že kněz potřebuje kněžské společenství, které je výborné pro život, v němž žijeme jeden pro druhého.“ To jsou slova P. Miroslava Cútha. Přáteli byl často osločován jednoduše Mírek. Čtrnáct dní před svými 69. narozeninami zemřel. Společenství příbuzných, farníků, spolupracovníků a blízkých i vzdálených přátel se s ním v úterý 7. listopadu 2023 rozloučilo při mši svaté v karlínském kostele sv. Cyrila a Metoděje. Hlavním celebrantem byl apoštolský nuncius J. E. Jude Thaddeus Okolo. Pohřben je na hřbitově v Praze-Vinohřech.

Narodil se v roce 1954 v Karlových Varech. Má mladšího bratra Mariana. V dětství bydlel v Horním Slavkově, ve slovenské obci Hiadel a jihomoravských Hraběticích. Vystudoval Střední průmyslovou školu v Břeclavi. Pak začal pracovat v různých profesích. Během práce v Mělníku ho výrazným způsobem ovlivnilo několik duchovních osobností. Po studiu bohosloví byl v roce 1985 vysvěcen kardinálem Františkem Tomáškem na kněze. Působil v Mariánských Lázních, Dolním Žandově, v Říčanech. Po absolvování kněžské školy Hnutí fokoláre nastoupil v roce 1995 do karlínské

farnosti. Od roku 2007 byl kanovníkem Kolegiální kapituly sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi. V Karlíně nikdy nebyl farní dům, a tak jeho iniciativou byl v roce 1997 zakoupen pro tento účel řadový dům. Na financování jeho radikální přestavby vymyslel „karlínskou dvanáctitisícovku“ (tedy že 12 000 lidí daruje šestkrát 200 Kč). Peníze na rekonstrukci tak získal. Po povodních v roce 2002 se zasloužil o celkovou rekonstrukci karlínského kostela. Na webu kvazifarnosti sv. Vojtěcha Praha - Na Balkáně, kde také sloužil mše svaté, čteme: „Budeme si ho pamatovat jako člověka modlitby a hluboké víry, který byl vždy připraven pomoci druhému.“

Prinášíme několik zkušeností o jeho životě ve společenství a o pomoci druhým.

MARIAN CÚTH, bratr

Dětství jsme prožili v Hraběticích u Znojma. Brácha je téměř o čtyři roky starší. Hodně času jsme trávili hraním klukovských her ovlivněných filmy o indiánech. Brácha byl Old Shatterhand a já Vinnetou. To byl zárodek našeho silně prožívaného bratrství. Brácha nějak získal ceněnou pohlednici těchto dvou bratří. V době pro mne velmi těžké povinné vojenské služby mi jednoho dne přišel od něj dopis a v něm tato „indiánská“ pohlednice a k ní připsáno: „Nezapomeň, tvůj brácha je stále s tebou.“ Moc to pro mě v tu chvíli znamenalo. Během studií jsme se vidali stále méně. Chtěl jsem začít pracovat a žít dál od domova. Přihlásil jsem se jako montér na stavbu mělnické elektrárny. Oznamil jsem to doma a pamatuji si reakci brácha: „Už dlouho jsme nebyli spolu, tak já skončím v práci a jdu s tebou.“ V Mělníku jsme se seznámili s mnoha nádhernými lidmi. Já jsem zde poznal svoji budoucí ženu Marušku a Mírek své povolání ke kněžství.

MARIE A KAREL TRUTNOVŠTÍ z Hnutí fokoláre

V Karlíně jsme žili v těsném kontaktu s farností. Před listopadem 1989 nebylo rozumné, aby se bohoslovci, kteří poznali Hnutí fokoláre, scházeli na faře, tak chodili do naší rodiny. K jedné skupině patřil také Mírek. Chodíval vždy poslední, protože po příjezdu do Prahy „musel“ ještě zajet na arcibiskupství, odkud přivezl spoustu knížek a od sester nějaké dobroty. Ani ve snu nás nenapadlo, že jednou bude naším farářem.

Jedna skutečnost nám však při vzpomínce na něj zůstává hluboce v duši. Neuměl pomlouvat. Uměl se ovládnout. I když o druhých věděl něco negativního a ostatní to vášnivě probí-

P. Miroslav Cúth působil 26 let jako farář v Praze-Karlíně.

Foto: archiv M. Cútha

rali, mlčel, pokud nemohl o dotyčném vyjádřit něco pozitivního, nadějného.

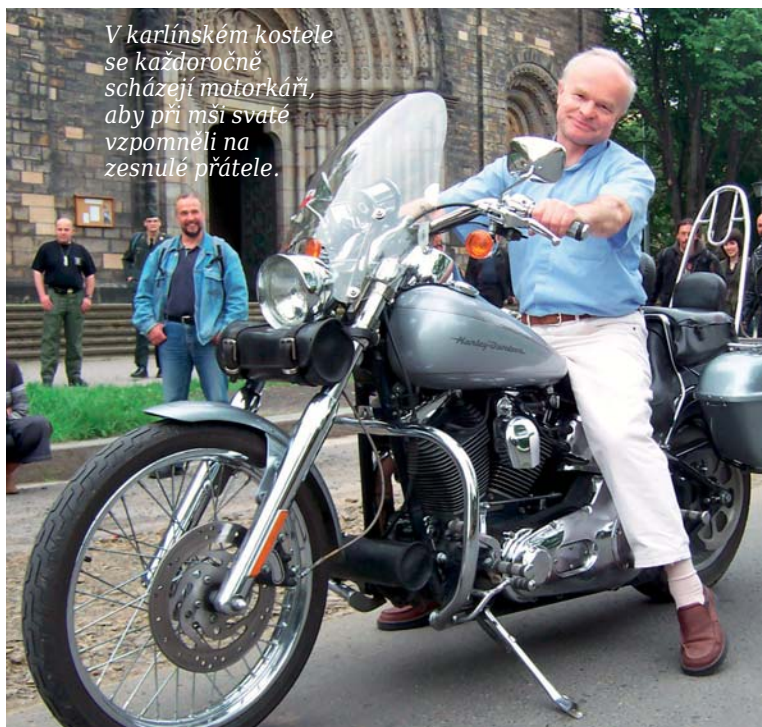
Mons. JAN BALÍK, generální vikář pražské arcidiecéze

Mirek si jako farář „lebedil“ v Říčanech. Ukázalo se, že P. František Kohlíček už nestačí na vedení karlínské farnosti bez fary. Mirek se nabídl, že do Karlína půjde a P. Kohlíčka bude mít u sebe. Je stále dost neobvyklé, aby dva kněží, předchůdce a nástupce, spolu žili v jednom místě, v harmonii a jednotě. Mirek pak postupně rozvíjel zvláštní hlubokou službu kněžím, kteří odcházeli z tohoto světa. První, který u něj dožil, byl P. Heřman Keymar z Ondřejova, člověk humoru a úžasný hlasatel evangelia. Mirek ho přijal na faru do svého pokoje na svou postel. Pak následovali další. Mimo kněze dochoval také jednoho z bývalých karlínských osamocенých a opuštěných kostelníků. Na faru chodil často P. Pilík, který dříve v Karlíně dlouhá léta sloužil. Měl tam své zázemí a domov. Dalším příchozím byl P. Kolář. V té době už nemohl chodit, tak mu opatřil elektrotříkolku a v kostele možnost na ní jet až k oltáři. Kardinál Miloslav Vlk, když onemocněl, mohl jít kamkoli. Rád se však uchýlil do Karlína, kde byl jako doma. Mirek ho tam opatroval a vytvořil mu rodinné prostředí. Měl zvláštní dar pomáhat kněžím. Díky spiritualitě společenství jim vytvářel jednotu, když odcházeli z tohoto světa.

ALEXANDRA BENEŠOVÁ z Hnutí fokoláre

Rok 2017 pro mne začal nečekanými a neustále se stupňovanými „jobovkami“. Vyvrcholením pro mě bylo onemocnění s diagnózou „postupná ztráta sluchu“. V mé profesi sbornistrové to bylo velmi zdrcující. Jednou jsem před maminkou prohodila: „Já už fakt nemůžu, mně by snad pomohl jen zázrak. Já bych klidně jela i do těch Lurd...“ Nemyslela jsem to až tak úplně vážně. Za nějakou dobu mi ale telefonoval P. Mirek: „Tak mám pro tebe letenku do těch Lurdíček! Vše je zařízeno.“ Co se stalo v Lurdech? „...Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi...“ Otvírám oči a vnímám, že pronáším tato slova. Slyším modlitbu ve španělštině, slyším šplouchání vody. „Já slyším!“ Plakala jsem radostí. Neudržela jsem se a zanotovala známý Händelův popěvek z Mesiáše: „Aleluja!“

V karlínském kostele se každoročně scházejí motorkáři, aby při mši svaté vzpomněli na zesnulé přátele.

JÁHEN ALOIS KOLÁČEK, kvazifarnost Na Balkáně v Praze 3

S P. Miroslavem jsem spolu s ostatními balkánskými farníky prožil 28 let. Přišel v době, kdy se rozhodovalo o tom, zda dřívější orlovnu, provizorně léta používanou v této žižkovské farnosti jako kapli k bohoslužbám, dále využívat nebo zavřít. Příchodem P. Miroslava a Božím řízením bylo rozhodnuto. Pokračovat dále. Pro farníky to byl ten nejdůležitější moment.

Jakých bylo těch 28 let? Po materiální stránce: nové zateplení střechy kostela, nová střecha, topení, okna, oltář. Tedy nový přístup velmi praktického kněze. Po duchovní stránce: pravidelné bohoslužby, mariánská sobotní úcta a vše, co k liturgii v katolickém kostele patří. Budeme na něho všichni s vděčností vzpomínat.

Mgr. PETR TICHÝ, učitel a dlouholetý karlínský farník

P. Miroslav dělal vždy pořádně to, co považoval za správné. V Karlíně nebyla fara, tak vyhlásil sbírku, koupil a vybudoval farní dům. Když přišla povodeň, sotva jej pustili do zaplaveného Karlína, vzal koště a řídil úklid kostela. Následovalo restaurování vnitřního vybavení a fresek.

Když začala válka na Ukrajině, naložil své auto dětskými kočárky, ramínky a šatstvem a svážel je do sběrného centra. Často se usmíval a nezabránil mu v tom ani jeho věčný kašel.

Karlínský kostel snad jako jediný v Praze byl otevřen po celý rok. Zamykal se pouze na noc. A díky jeho odvaze to platilo i v době covidu. V otevřeném kostele nadále sloužil mše a modlil se za ukončení pandemie. Když nebylo možné jít do kostela, zajistil sledování mše přes internet.

MARIE BEDNAŘÍKOVÁ z Brna vzpomíná na Mirka, rodinného přítele

Byl to empatický, vnímavý člověk, na kterého se dalo na 100 % spolehnout. Od svých šesti let denně ministroval. Miloval vlaky, rád jimi jezdil. Ještě než odešel studovat bohosloví, závodně tančil v páru latina - standard. Přání studovat bohosloví vyřkl poprvé na Silvestra 1979. První dva pohřby v jáhenské službě byly pohřby jeho rodičů, kteří zemřeli pouhých deset dní po sobě. Byl kmotrem našim pěti dětem (dvěma už jako kněz). Tři pak i oddával. Dokumentoval návrat Mariánského sloupu a jeho znovuvztyčení v Praze, fotkami i videem.

P. JOSEF ČUNEK, SJ, spoluzák z litoměřického semináře

S Mirkem jsem po tři roky sdílel patrovou postel. Náš pokoj byl zároveň studovnou. Takže jsme si čtyři v něm užívali čtyřadvacetihodinové „spolčo“. Mirek byl jeden z nás „starších“ v ročníku, kteří se dostali do semináře až po různých peripetiích. Patřil proto také k entuziastům sršícím radostí z prožitého evangelia a užaslych z prostředí duchovního růstu, a to vlastně protirežimním. Byl jedním z iniciátorů pojmenování našeho ročníku slovem „tekna“; v prvních hodinách starořečtiny jsme se dozvěděli, že to znamená „děti“. Pro nás to bylo: „děti Boží“, ale i „dětský tábor“. Chtěli jsme tím soudruhům říci, že si s nimi budeme beze strachu hrát jako děti. Myslím, že každý v celém jeho životě mohl zahlédnout něco z onoho „tekna“, radosti dětí ze svobody možné jen v duchu Kristově, Božího dětství.

S rodinou.

Foto: archiv Mariana Cúthna

HELENA FILČÍKOVÁ, bývalá pastorační asistentka

Po povodních roku 2002 vznikla v přízemí farního domu *Oáza, komunitní centrum a kavárna* pro místní seniory, romskou mládež a náhodné kolemjdoucí. Jednou pravidelný host, starý muž, vyprávěl, jak v mládí stavěl plot kolem jáchymovské věznice, ve které tehdy seděl P. Kohlíček. Mirek požadoval, aby ten muž dostával pořádnou porci polívky a laskavosti. P. Kohlíček, bydlící na faře, za ním pak chodíval na kus řeči. Návštěvníkem byl též muž, kterému jsme říkali Básník. Když ho chtěl „úřad“ vystěhovat na ulici, zařídil mu Mirek bydlení v azylovém domě. Nesměl tam se svým psem, tak Mirek na dvore fary nechal udělat boudu a on tam chodil na noc psa ubytovávat.

Ve farním sále se scházela korejská katolická komunita. Jeden z nich měl kráček s korejskými specialitami a postěžoval si, že nemá na nájem. Mirek mu povolil prodávat korejské jídlo na schodech kostela. Když *Oáza* v přízemí fary přestala plnit svůj úkol, přestěhovala se korejská restaurace na její místo.

Mirek měl rád pohádku *Mrazík*, ze které vytáhl mnoho duchovního poučení. Říkali jsme tomu „*Evangelium podle Mrazíka*“.

MARIE TEREZIE NOVÁKOVÁ, odborný lektor a poradce, psychoterapeut

Mirka jsem poznala na jedné prázdninové brigádě. Zaujal mne otevřeností, bezprostředností, čistým srdcem. Aniž bychom se domluvili, téměř vždy jsme se ráno i večer potkávali

při modlitbě v tichu okolní přírody. Často jsme si vyprávěli o svém vztahu k Bohu. Sblížili jsme se. Měli jsme pocit, jako by ten druhý mluvil našimi slovy, cítil naším srdcem. Poznali jsme navzájem své rodiny, přátele i svou historii. Časem jsme však zjistili, že naše cesty jsou rozdílné. Slíbili jsme si, že si budeme pomáhat na cestě k Bohu jako sv. František a sv. Klára. Mirek poznal své povolání kněze a já jsem se potkala s Pavlem, budoucím manželem a mou celoživotní láskou. Mirek zůstal naším rodinným přítelem. Radosti i těžkosti naší rodiny nesl s námi.

Při studiu teologie jsem napsala pro P. Skoblíka: „Pokud je oporou kněze manželský pár a kněz zase oporou jemu, dává to oběma širší srdce a větší pochopení pro celý rozměr Kristovy církve.“ Otec kardinál Míla Vlk si povšiml našeho přátelství a řekl nám: „Přál bych si to, co potřebuje každý kněz, vědět, že je někde někdo, kdo ví o každém jeho kroku, dělá si starosti, ale umí i napomenout.“ Věřím, že jako sv. František a sv. Klára jdeme stále s Mirkem spolu dál.

JAN TRUTNOVSKÝ, karlínský farník a přítel

Můj tatínek mu říkal „*vrabčák*“. Znali jsme se dlouhé roky. Do těsného kontaktu jsme spolu přišli při generální rekonstrukci karlínské fary. Spojilo nás přátelství zocelené problémy s rekonstrukcí a nedostatkem peněz. Nikdy, ale opravdu nikdy, nikoho nepomlouval. Vytvářel okolo sebe zcela záměrně prostředí připomínající prostředí rodinné. V tomto smyslu předběhl dobu. Z mého úhlu pohledu se nestačil léty v církevním prostředí takzvaně jednostranně deformovat. Zemřel, ale žije dál. Jeho přímluvu cítím na každém kroku.

ERVÍN BERKY, romský přítel

S Mirkem a Marianem jsme se poznali v sedmdesátých letech v kostele v Roudnici nad Labem u P. Bohumila Koláře, kde jsem ministroval. Mirek byl pro mne nejen kamarádem, ale i bratrem.

JINDŘICH SLABÝ, ML., z HARLEY-DAVIDSON CLUB PRAHA

První „*bikerská mše*“ proběhla 24. dubna 1999, vedená panem farářem Cúthem a s hudebním doprovodem legendárního muzikanta Petra Hapky. Na bohoslužbách pro „*harlejáře*“ koncelebroval nebo kázal například salesián P. Ladislav Heryán. Pražští harlejáři se také přišli s Mirkem do karlínského kostela rozloučit.

MAGDALÉNA SOLNIČKOVÁ, pastorační asistentka

Mirek se dozvěděl, že bývalý kostelník, který sloužil v kostele dlouho před jeho příchodem, je v domově důchodců a necítí se tam dobře, tak ho ubytoval na faře.

(S péčí o něj pomáhala Magda. Stala se postupně Mirkovou pravou rukou ve všech možných i nemožných činnostech. Tato spolupráce trvala 18 let.)

Je ještě mnoho těch, koho Mirek svým životem oslovil. Proto si dovoluujeme čtenáře požádat, aby své vzpomínky a zkušenosti spojené s P. Miroslavem Cúthem poslali mailem na adresu redakce@novemesto.cz.

Vzpomínky sestavil Zdeněk Vích

ZKOUŠKA

CZINA

ŤUK ŤUK!

TRÁPIL HO VZTAH S PŘÍTELKYNÍ. MĚL TĚŽKOU HLAVU A POTŘEBOVAL TOHO HODNĚ VYŘEŠIT.

NAKONEC Z MÉHO UČENÍ NEBYLO NIC.

ZŮSTAL NA VEČEŘI A MLUVILI JSME DLOUHO DO NOCI.

RÁNO MĚ PROBUDIL KOLEGA. ČEKALI NA MĚ U ZKOUŠKY. ZASPALA JSEM.

ALE KDO BY TO BYL ŘEKL, ZKOUŠKU JSEM UDĚLALA!

DOMA MĚ ČEKAL DOPIS OD KAMARÁDA: NEVÍM, JAK TI MÁM PODĚKOVAT. DALA JSI MI NOVOU SÍLU. TAKÉ BYCH CHTĚL UMĚT BÝT VŠÍM PRO DRUHÉ, JAKO TY.

Ilustrační foto: Kornel Brosch

S tebou chci být v nebi

(ZA)MYŠLENKA

Mnohokrát jsem měl ve svém životě katolického kněze možnost kontaktu s někým z jiné církve. Kolikrát jsem zažil, jak každý - ať je jakéhokoli vyznání - může být pro mne obohacujícím zde na zemi. A jak to bude asi teprve krásné, až se jednou potkáme v nebi. Uvědomuji si totiž, že pravý ekumenismus není smlouváním o pravdě, ale úkonem víry, že když se sejde-me v Ježíšově jménu a budeme spojeni v jeho lásce, On sám nás přivede k plnosti pravdy.

Dialog vyrůstá z uvědomělé víry a z přesvědčení, že to, z čeho žili naši předkové, naši otcové a matky v často těžkých dobách, co jim dávalo sílu, útěchu a odvahu k životu, to, co je pro mne důležité, z čeho ve svém životě žiji, co mne v mém životě nese a drží, z toho chci dávat i druhým; chci, aby se na tom podíleli, tak jako zase já bych se chtěl učit, povzbudit a obohatit bohatstvím druhého. Ekumenismus chce být vyjádřením organické plnosti všech křesťanských hodnot, které jsou pravdivé. Chce očistit a doplnit všechny křesťanské hodnoty, ať se nalézají v kterémkoli křesťanském společenství.

Po jednom setkání ve Slavkově jsem vezl do Brna na vlak jednoho bratra, kazatele Církve bratrské. Během cesty mne oslovil: „Bratře Jiří, kdyby tě to nerozptylovalo v řízení auta, rád bych ti přečetl svůj referát o autoritě v církvi. Nerad bych, kdyby tam bylo něco, co by tě zraňovalo.“ Když doče-

tl, podíval se tázavě na mne, co tomu říkám. Řekl jsem mu: „Bratře Františku, v něčem je můj pohled jiný než tvůj, ale je to tvůj pohled a tvoje přesvědčení a mohu tě ujistit, že nic z toho, co jsi napsal, mne nezraňuje. Klidně to můžeš tak přednést.“

Při jednom setkání vystoupil a řekl: „Zjistil jsem, že bez katolíků a ostatních bratří nemohu být dobrým českým bratrem.“

Při oslavě založení hospicu v Brně u Alžbětinek zpíval po děkovné mši svaté v malém sále židovský sbor. Na přední stěně nad nimi visel kříž. V duchu jsem se zeptal: „Pane Ježíši, co na to říkáš, líbí se Ti to?“ Sám jsem si odpověděl: „Myslím, že ano. Za nás za všechny jsi umíral na kříži, abys nás mohl mít u sebe.“ Co bych asi mohl říct každému z nich? Když každému z těch zpěváků pak sestra alžbětinka v hábitu dávala červenou růži, napadlo mne: „S vámi chci být jednou v nebi.“ Když jsem se pak dal do řeči s jedním lékařem, který v hospicu pracuje, a on skoro provinile říkal: „Já nejsem věřící, ale rád tady těm nemocným pomáhám.“ Řekl jsem mu, co mě napadlo při tom koncertu. Položil jsem mu ruku na rameno a řekl jsem mu: „Také s vámi chci být jednou v nebi!“

Jiří Mikulášek

Červená? Červená!

Souhrnem křesťanství je láska. Ale jak ji vtělit do našeho života? Jako světlo, když prochází hranolem, se rozštěpí na sedm barev duhy, tak i láska proniká do všech aspektů života a proměňuje ho. Červená barva symbolizuje společenství hmotného i duchovního dobra. Zahrnuje práci, majetek, povinnosti ve škole či v práci.

„... měli všechno společné“ (Sk 2,44)

Když **Chiare Luce Badano** (zemřela v roce 1990 v nečelých 19 letech a v roce 2010 byla prohlášena za blahoslavenou) byly čtyři roky, maminka se jí jednou zeptala, jestli by nechtěla darovat některé své hračky chudým dětem. Ona hned odpověděla, že ne. Odešla do svého pokoje, ale nedalo jí to. Bylo jí slyšet, jak říká: „Tuhle ano, tuhle ne. Tuhle ano, tuhle ne...“ A mamince pak vysvětlila: „Přece nemůžu darovat rozbité hračky dětem, které nemají žádné! Těm dám ty nejlepší!“

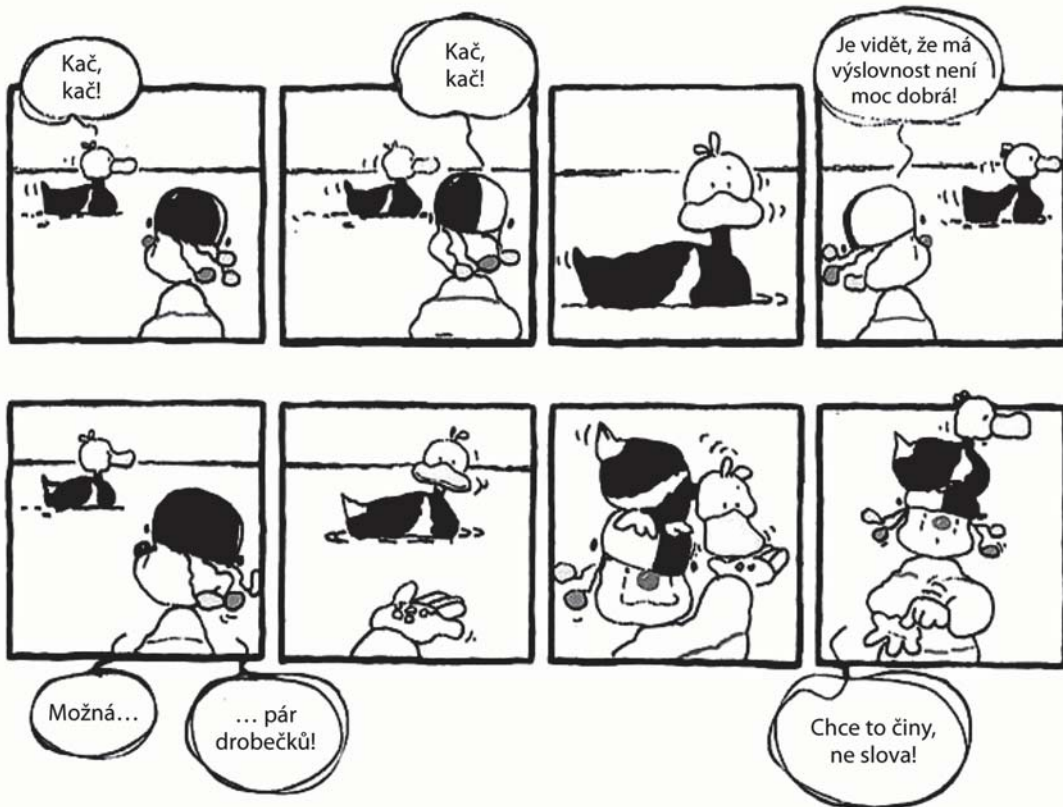
Pro více inspirace se podívej na frantiskovaeconomika.org

Úkol na začátek roku – Podívej se i ty, jestli ve svých věcech (knížky, hračky, oblečení, školní potřeby) nemáš něco, co nepotřebuješ? Zkus vymyslet, kdo by to využil.

PIPO
A
TIPO

Walter Kostner

1

2

Foto: Martina Fůrstová

3

4

Foto: Magdalena Broschová

5

6

Foto: Dominik Pospíšil

První listopadovou sobotou se v Českých Budějovicích uskutečnil program nazvaný Duchovní povzbuzení s Hnutím fokoláre (1, 2). Hostem byl František Slaviček, fokolarín, kněz a bývalý misionář v Kamerunu. Setkání se konalo v krásném sále českobudějovického biskupství a programu se zúčastnil též biskup Vlastimil Kročil.

Cyklus konferencí Člověk a média (3, 4) přinesl další zajímavé téma: „Potřebujeme křesťanská média?“ 9. listopadu se nad touto otázkou zamýšleli Kateřina Koubová (šéfredaktorka Katolického týdeníku), Pavel Mikšů (exprezident Asociace evropských křesťanských rádií) a Jan Kirschner (vedoucí magazínu Christnet.eu).

Kluci gen 3 si užili potáborové setkání (5, 6) ve Střelskohoštické Lhotě během prodlouženého víkendu od 16. do 19. listopadu. Je to již tradiční akce, při které se po intenzivním letním táboře znovu setkávají vedoucí a táborníci.